

11. سُورَةُ هُودٍ

سُورَةُ هُودٍ

ఈ سُورَةُ هُودٍ يَعْلَمُونَنَّ تَرْوِيَةً، أَنْتَمْ مُكَذَّبُونَ كَالْأَلْهَانِ فَإِنْ يُبَدِّلُونَ إِنَّمَا هُوَ لِنَفْسِهِ لَا يَنْزَهُ عَنْهُ إِنَّمَا يَعْلَمُ مَا يَعْمَلُونَ ۝ ۱۲۳

ఈ సూర్యా, సూర్యా యూనున్ తరువాత, అంతిమ మక్కా కాలంలో అవతరింపజేయబడింది. ఇందులో 123 అయతులున్నాయి. ఇందులో మానవుల పరస్పర వ్యవహారాలను గురించి చర్చగా ఆయత్ 117: “مَرِيَّمُ هَارِيَّةُ نِيَّاتِهِنَّ فَهُنَّ بَشَرٌ” అయిత్ నీ ప్రభువు అన్యాయంగా నాశనం చేసేవాడు కాదు!“ దీనిపేరు 50వ ఆయత్ నుండి గ్రహింపబడింది. హూద్ (‘అ.స.) ‘అరబ్బు ప్రవక్త. ఈ సూర్యాలో ఇంకా ఇద్దరు ‘అరబ్బు ప్రవక్తల ప్రస్తావన ఉంది. వారు సమూద్ జాతికి చెందిన ‘సాలిహ్ (‘అ.స.) మరియు మద్యయన్ ప్రాంతానికి చెందిన ముషబ్ (‘అ.స.).

అనంత కరుణామయుడు అపార కరుణాప్రదాత
అయిన అల్లాహ్ పేరుతో

وَإِنَّ اللَّهَ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ ۝

الرَّحِيمُ أَحْكَمَتْ (إِلَهُ الْعُوْقُلَاتِ مِنْ أَنْدُنْ حَكِيمٍ)
حَبِيبٌ

1. అలిఫ్-లామ్-రా. (ఇది) ఒక దివ్య గ్రంథం, దీని సూక్తులు (ఆయాత్) నిర్ద్రష్ట మైనవి మరియు మహా వివేచనాపరుడు, సర్వం తెలిసినవాడు అయిన (అల్లాహ్) తరఫునుండి వివరించబడ్డాయి;

اَلَا تَعْبُدُوا اَللَّاهُ إِنْنِي لِكُوْمَنَهُ نَذِيرٌ وَّشَيْرٌ

2. మీరు అల్లాహ్ను తప్ప ఇతరులను ఆరాధించకూడదని. (ఈ ముహమ్మద్ ఇలా అను): “నిశ్చయంగా నేను, ఆయన (అల్లాహ్) తరఫునుండి మీకు పొచ్చరిక చేసేవాడిని మరియు శుభవార్తలు ఇచ్చేవాడిని మాత్రమే!

وَإِنَّ أَسْعَفِرُ وَأَرْبَكُهُ شَوِّوْهُ إِلَيْهِ يُمَتَّعُ كُمَّا مَتَّعًا
حَسَنًا إِلَى أَجَلٍ شَسَّىٰ وَرُؤُتُ كُلُّ ذُنُوبٍ قَضِيَ
فَضْلَهُ وَإِنْ تَوَلَّ أَفَإِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابٌ
يَوْمٌ كَبِيرٌ

3. “మరియు మీరు మీ ప్రభువును క్షమాభిక్ష వేదుకుంటే, తరువాత ఆయన వైపుకు పశ్చాత్తాపంతో మరలితే, ఆయనమీకు నిర్ణయించిన గడువువరకు మంచి సుఖసంతోషాలను ప్రసాదిస్తాడు. మరియు అనుగ్రహాలకు అర్థదైన ప్రతి ఒక్కనికి ఆయన తన అనుగ్రహాలను ప్రసాదిస్తాడు. కానీ మీరు వెనుదిరిగితే! నిశ్చయంగా, ఆ గొప్ప దినమున మీమై రాబోయే శిక్కకు నేను భయపడుతున్నాను!

4. “అల్లాహ్ పైపునకే మీ మరలింపు ఉంది. మరియు ఆయన ప్రతిదీ చేయగల సమర్థుడు.”¹

5. వినండి! వాస్తవానికి వారు ఆయననుండి దాక్కోవటానికి తమ వక్కాలను త్రిపు కుంటున్నారు. జాగ్రత్త! వారు తమ వస్తాగలలో తమను తాము కప్పుకున్నప్పటికీ, ఆయన (అల్లాహ్)కు వారు దాచే విషయాలూ మరియు వెలిబుచే విషయాలూ అన్నీ బాగా తెలుసు. నిశ్చయంగా, ఆయనకు హృదయాలలో ఉన్నవి (రహస్యాలు) కూడా బాగా తెలుసు.¹

6. (*) మరియు భూమిపై సంచరించే ప్రతి ప్రాణి జీవనోపాధి (బాధ్యత) అల్లాహ్ పైననే ఉంది. ఆయనకు దాని నివాసం, నివాసకాలం మరియు దాని అంతిమ నివాసస్థలమూ తెలుసు.² అంతా ఒక సృష్టిమైన గ్రంథంలో (వ్రాయబడి) ఉంది.

7. మరియు ఆయనే ఆకాశాలను మరియు భూమిని ఆరుదినము (అయ్యామ్)లలో సృష్టించాడు. మరియు ఆయన సింహసనం (’అర్మ్) నీటిమీద ఉండెను. మీలో ఎవడు మంచి పనులు చేసే వాడో పరీక్షించటానికి (జదంతా సృష్టించాడు). నీవు వారితో: “నిశ్చయంగా, మీరు మరణించిన తరువాత మరల లేపబడతారు.” అని అన్నప్పుడు, సత్యతిరస్కారులు తప్పక అంటారు: “ఇది ఒక సృష్టిమైన మాయాజాలం మాత్రమే.”

8. మరియు ఒకవేళ మేము వారి శిక్షను ఒక నీర్మితకాలం³ వరకు అపి ఉంచితే, వారు

إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ وَهُوَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ⑦

الَّذِي لَمْ يَمْتَدُ نَعْمَلُوا إِنَّمَا تَحْفَظُ أَنْجِينَ
يَسْتَعْثِثُونَ بِشَاءَ بَمْ يَعْلَمُ مَا يُسْرُونَ وَمَا يُعْلَمُونَ
إِنَّهُ عَلَيْهِ مِنْ بَدَارٍ الصَّدُورُ ⑧

وَمَا مِنْ دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ
رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقْرَرَهَا وَمُسْتَوْدَعَهَا مُكْلِفٌ
فِي كُلِّ مُبِينٍ ⑨

وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سَيِّئَةٍ
أَيَّامٍ وَكَانَ عَرْشُهُ عَلَى الْمَاءِ يَلْبَسُهُ كَمُؤْمِنٌ
أَحَسَنُ عَمَلاً وَلَيْسَ قُلْتَ إِنَّمَا مَبْعُوثُونَ مِنْ
بَعْدِ الْمَوْتِ لَيَوْمَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنَّ هَذَا
إِلَاسْحِرٌ مِمْبَيْنٌ ⑩

وَلَيْسَ أَخْرَى عَنْهُمُ الْعَذَابُ إِلَيْ أَنَّهُ مَعْذُودٌ

1. చూడండి, 8:55.

2. చూడండి, 6:98.

3. ఉమ్ముతున్: ఇక్కడ కాలం, అనే అర్థంలో వాడబడింది. (ఫ్లై అల్-ఫాదీర్). ఏ విధంగానైతే 12:45లో వాడబడిందో. 16:120లో ఈ పదం ఇమామ్, నాయకుడనే అర్థంలో మరియు

تپ్పకుండా అంటారు: “దానిని ఆపుతున్నది ఏమిటీ?” వాస్తవానికి అది వచ్చిన రోజు, దానిని వారినుండి తొలగించగల వారెవ్వురూ ఉండరు. మరియు వారు ఎగతాళి చేస్తూ ఉన్నదే, వారిని క్రమ్ముకుంటుంది.

9. మరియు ఒకవేళ మేము మానవునికి మాకారుణ్యాన్ని రుచిచూపించి, తరువాత అతని నుండి దానిని లాక్కుంచే! నిశ్శయంగా, అతడు నిరాశచెంది, కృతఫ్ముడవుతాడు.

10. కాని ఒకవేళ మేము అతనికి ఆపద తరువాత, అనుగ్రహాన్ని రుచిచూపిస్తే: “నా ఆపదలన్నీ నా నుండి తొలగిపోయాయి!” అని అంటాడు. నిశ్శయంగా, అతడు ఆసందంతో, వీరపీగుతాడు.

11. కాని ఎవరైతే సహనం వహించి, సత్కార్యాలు చేస్తూ ఉంటారో, అలాంటి వారికి క్షమాపణ మరియు గొప్ప ప్రతిఫలం ఉంటాయి.¹

12. (ఓ ప్రవక్తా!) బహుకా నీవు, నీవై అవతరింపజేయబడిన దివ్యజ్ఞానం (ప్రాపీ)లోని కొంతభాగాన్ని విడిచిపెట్ట నున్నావేమో! మరియు దానితో నీ హృదయానికి ఇబ్బంది కలుగు తుందేమో! ఎందుకంచే, (సత్యతిరస్కారులు): “ఇతనిపై ఒక నిధి ఎందుకు దింపబడలేదు? లేదా ఇతనితో బాటు ఒక దేవమూత ఎందుకు రాలేదు?” అని అంటున్నారని. నిశ్శయంగా, నీవైతే కేవలం హాచ్చరిక చేసేవాడవు మాత్రమే. మరియు అల్లాహోయే ప్రతిదాని కార్యసాధకుడు.²

لَيَقُولُنَّ مَا يَحِسْسُهُ أَلَا يَوْمَ يَأْتِيهِمْ لَمَّا يُصْرُوفُ
عَنْهُمْ وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا يَهْرُونَ

وَلَئِنْ أَذْقَنَا إِلَيْهِمْ مَنَّا رَحْمَةً لَمْ تَرَغَبُهَا
مِنْهُ إِنَّهُ لَيَوْسُ كَفُورٌ^①

وَلَئِنْ أَذْقَنَاهُ نَعْمَاءً بَعْدَ ضَرَّاً مَسْتَهْلِكًا لَيَقُولُنَّ
ذَهَبَ السَّيِّاتُ عَنِّي إِنَّهُ لَفَرِّحٌ فَخُورٌ

الَّذِينَ صَرَّوْا وَعَمِلُوا الصَّلِحَاتِ أُولَئِكَ
لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَآجُرٌ كَبِيرٌ^②

فَلَعْنَكَ تَارِكٌ بَعْضَ مَا يُوحَى إِلَيْكَ
وَضَائِقٌ بِهِ صَدُوكَ أَنْ يَقُولُوا إِلَوْلَا أَنْزَلْنَ
عَلَيْهِ كَذِّبٌ أَوْ جَاءَ مَعَهُ مَلَكٌ إِنَّمَا أَنْتَ
نَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَرِيبٌ^③

43:23లో థర్మం ఆనే అర్థంలో మరియు 28:23, 7:159, 10:47లలో సమాజం, సంఘం, తెగ అనే అర్థాలలో వాడబడింది (ఇబ్రూ-కసీ'రీ).

1. చూడండి, 70:19-22 మరియు ముస్లీద్ అప్పుడ్, పు.3, పే. 4.

2. చూడండి, 25:8, 6:8, 17:90-93, 6:50.

13. లేదా వారు: “అతనే (ప్రవక్తయే) దీనిని (ఈ ఖుర్జాన్‌ను) కలిగించాడు.” అని అంటున్నారా? వారితో అను: “మీరు సత్యవంతులే అయితే - అల్లాహ్ తప్ప, మీరు పిలుచుకోగల వారినందరినీ పిలుచుకొని - దీనివంటి పది సూరాహ్లను కలిగించి తీసుకురండి!”¹

14. ఒకవేళ (మీరు సాటి కలిగించిన) వారు మీకు సహాయం చేయలేకపోతే (సమాధాన మివ్యకపోతే) నిశ్చయంగా ఇది అల్లాహ్ జ్ఞానంతోనే అవతరింపజేయబడిందని తెలుసు కోండి. మరియు ఆయనతప్ప మరొక ఆరాధ్యాడు లేదు. అయితే ఇప్పుడైనా మీరు అల్లాహ్కు విధేయులు (ముస్లింలు) అపుతారా?

15. ఎవరు ప్రాపంచిక జీవిత సౌకర్యాలు మరియు దాని అలంకరణ కోరుకుంటారో మేము వారి కర్కుల ఫలితాన్ని, ఈ జీవితంలోనే పూర్తిగా చెల్లిస్తాము. మరియు అందులో వారికెలాంటి లోపం జరుగదు.

16. అలాంటి వారికి పరలోకంలో సరకాగ్ని తప్ప మరేమీ ఉండదు. వారందులో (ఈ లోకంలో) పాటుపడిందంతా వ్యార్థమయిపోతుంది మరియు వారు చేసిన కర్కులన్నీ విఫలమవుతాయి.²

17. ఏ వ్యక్తి అయితే తన ప్రభువు తరఫు నుండి వచ్చిన సృష్టిమైన నిదర్శనంపై ఉన్నాడో! మరియు దానికి తోడుగా ఆయన (అల్లాహ్) సాక్ష్యం ఉందో!³ మరియు దీనికి

أَمْرُقُولُونَ أَفَرَأَيْتُهُ قُلْ فَإِنَّكُو اعْشَرُ سُورٍ مِّثْلِهِ
مُفْتَرِيٍّ لِّتَ وَادُعُوا مِنْ أَسْطَاعُهُمْ مِّنْ دُونِ اللَّهِ
إِنْ لَدُنْهُ صَدِيقُنَّ^①

فَإِنَّمَا يَتَبَاهَى الْجِنُّ فَأَعْلَمُو أَنَّهَا أَنْزَلَ بِعِلْمِ اللَّهِ
وَأَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ فَهُلْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ^②

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَهَا نُوقِتُ إِلَيْهِمْ
أَعْمَالُهُمْ فِيهَا وَهُنَّ فِيهَا لَا يَبْخَسُونَ^③

أُولَئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْآخِرَةِ إِلَّا النَّارُ
وَهِيَ أَكْبَرُ مَا صَنَعُوا فِيهَا وَلِئِنْ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ^④

إِنَّمَّا كَانَ عَلَى بَيْنَةٍ مِّنْ رَّبِّهِ وَيَتَلَوُهُ شَاهِدٌ
مَّنْهُ وَمَنْ قَبْلَهُ كَيْبُ مُوسَى إِمَامًا وَرَحْمَةً أُولَئِكَ
يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمَنْ يَكُفُّرُ بِهِ مِنَ الْأَخْرَابِ

1. చూడండి, 17:88, 52:34లలో: మీరు సత్యవంతులే అయితే ఈ ఖుర్జాన్ వంటి ఒక గ్రంథం రచించి తీసుకురండి, అని: ఇక్కడ దీనివంటి పది సూరాహ్లనైనా అని, మరియు 2:23, 10:38 లలో ఒక్క సూరాహ్లనైనా రచించి తీసుకురండి అని సవాల్ చేయబడింది, కానీ ఈరోజు వరకు, ఖుర్జాన్ విరోధులు, ఆ చాలెంజాను పూర్తిచేయలేకపోయారు.

2. చూడండి, 17:18, 21, 42:20.

3. ఇక్కడ సాక్షి అంచే జాబీల్ ('అ.స.)!

ముందు మార్కుదరిన్నని మరియు కారుణ్యంగా వచ్చిన, మూసా గ్రంథం కూడా సాక్షిగా ఉందో! (అలాంటి వాడు సత్యతిరస్కారులతో సమానుడా)? అలాంటి వారు దీనిని (బుర్జాన్ ను) విశ్వసిస్తారు. మరియు దీనిని (బుర్జాన్ ను) తిరస్కరించే తెగలవారి¹ వాగ్గానష్టలం నరకాగ్నియే! కావున దీనిని గురించి నీవు ఎలాంటి సందేహంలోపడకు. నిశ్చయంగా, ఇది నీ ప్రభువు తరఫునుండి వచ్చిన సత్యం. కానీ చాలామంది ప్రజలు విశ్వసించరు.²

18. మరియు అల్లాహ్ కు అబధం అంటగల్లే వాడికంటే ఎక్కువదుర్మార్గుడు ఎవడు? అలాంటివారు తమ ప్రభువుముందు ప్రవేశపెట్టబడతారు. అప్పుడు: “పీరే, తమ ప్రభువుకు అబధాన్ని అంటగల్లేనిసవారు.” అని సాక్షులు పలుకుతారు. నిస్సందేహంగా, అల్లాహ్ శాపం (బహిష్కారం) దుర్మార్గులపై ఉంటుంది.³

19. ఎవరు అల్లాహ్ మార్కుం నుండి (ప్రజలను) అడ్డగిస్తారో మరియు దానిని పక్రమైనదిగా చూపుతారో అలాంటి వారు, వారే! పరలోక జీవితం ఉన్నదనే సత్యాన్ని తిరస్కరించే వారు.⁴

20. అలాంటి వారు భూమిలో (అల్లాహ్ శిక్షనుండి) తప్పించుకోలేరు. మరియు వారికి అల్లాహ్ తప్ప ఇతర సంరక్షకులు లేరు. వారి శిక్ష

فَلَئِنْ كَانَ مُوَعِّدًا فَلَا تَكُنْ فِي مُرِيبٍ لَّوْمَةٌ إِنَّهُ الْحَقُّ
مِنْ رَبِّكَ وَلَكِنَّ الْكَثَرَ الظَّالِمُونَ^④

وَمَنْ أَطْلَكَهُ مِنْ أُفْرَى عَلَى اللَّهِ كَنْ بِأَوْلَئِكَ
يُعَرِّضُونَ عَلَى رَبِّهِمْ وَيَقُولُ الْأَشْهَادُ هُوَ أَهْوَاءُ
الَّذِينَ كَذَّبُوا عَلَى رَبِّهِمْ كَلَّا لِعْنَةُ اللَّهِ
عَلَى الظَّالِمِينَ^⑤

الَّذِينَ يَصْدُونَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ وَيَعْرُجُونَ
عَوْجًا وَهُمْ بِالْآخِرَةِ هُمُ الْكُفَّارُونَ^⑥

أُولَئِكَ لَمْ يَكُنُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا
كَانَ لَهُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أُولَيَاءِ يُصْعَفُ

1. ఇక్కడ తెగలు అంటే అల్లాహుతా: అలాకు విధేయులు (ముస్లింలు) కానీ జాతుల వారందరూ. దైవ ప్రవక్త ('స' అను) ప్రవచనం: “ఎవరి చేతిలో నా ప్రాణముందో ఆ పరమ పవిత్రుని సాక్షి, ఈ సమాజపు ఏ మతస్తుతైనా సరే, అతడు యాదుడు గానీ, కైస్తుపుడు గానీ, లేక ఇతర మతస్తుడు గానీ, నేను ప్రవక్తనని విన్న తరువాత నన్ను విశ్వసించడో! అతడు నరకాగ్ని వాసి.” ('స' హీ'హ్ ముస్లిం). ఇంకా చూడండి, 2:62, 4:150-152.

2. చూడండి, 12:103, 34:20.

3. చూడండి, 16:84.

4. ఇదెవిధమైన అయితేకు చూడండి, 7:45.

రెట్టింపు చేయబడుతుంది. (జహాలోకంలో వారు సత్యాన్ని) వినలేక పోయే వారు మరియు చూడలేక పోయేవారు.¹

21. అలాంటి వారే తమను తాము సప్పానికి గురిచేసుకున్న వారు మరియు వారు కల్పించు కున్న (దైవాలన్ని) వారిని ఏడిపోతాయి.

22. నిస్నందేహంగా పరలోక జీవితంలో ఏరే అత్యధికంగా సప్పపోయేవారు.

23. నిశ్చయంగా, విశ్వసించి సత్యార్థాలు చేసి తమ ప్రభువుకే అంకితమై పోయే ఉటువంటి వారే స్వర్గవాసులవుతారు. వారు దానిలోనే శాశ్వతంగా ఉంటారు. (1/8)

24. * ఈ ఉభయపక్కల వారిని, ఒక (గుడ్డి) మరియు చెవిటి, మరొక చూడగల మరియు విసగల వారితో పోల్చిపచ్చు! ఏమీ? పోలికలో ఏరిరుపురూ సమానులా? మీరు ఇకనైనా గుణపారం నేర్చుకోరా?³

25. మరియు వాస్తవానికి మేము నూహాను అతని జాతివారి పద్ధకు పంపాము. (అతను వారితో అన్నాడు): “నిశ్చయంగా, నేను మీకు సృష్టిమైన హాచ్చరిక చేసేవాటిని మాత్రమే -

26. “మీరు అల్లాహును తప్ప మరెవ్యరినీ అరాధించకూడదని.”⁴ అలా చేస్తే నిశ్చయంగా ఆ బాధాకరమైన దినమున మీకు పడబోయే శిక్కకు నేను భయపడుతున్నాను.”

لَهُمُ الْعَذَابُ مَا كَانُوا يَسْتَطِعُونَ السَّمَاءُ
وَمَا كَانُوا يَبْرُونَ^①

أُولَئِكَ الَّذِينَ حَسِرُوا أَنفُسُهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ
مَا كَانُوا يَفْرَوْنَ^②

الْجَرْمَ أَنَّهُمْ فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْآخْرُونَ^③

إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَأَغْنَبُوا إِلَيْ
رَبِّهِمْ أُولَئِكَ أَحْبَبُ الْجَنَّةَ هُمْ فِيهَا
خَلِدُونَ^④

مَثْلُ الْقَرِيقَيْنِ كَلَّا كَعَمِيَ وَالْأَصْمَمُ وَالْبَصِيرُ
وَالشَّمِيمُ هُلْ يَسْتَوِينَ مَثَلًا لَا فَلَاتَذَرُونَ^⑤

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَى قَوْمَهِ إِذِ لَكُونَدِير
مُبْيَنٌ^⑥

أَنْ لَا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهُ إِذِ لَا خَافُ عَلَيْكُمْ
عَذَابَ يَوْمِ الْيَقِинِ^⑦

1. చూడండి, 2:7, 7:179, 46:26, 67:10.

2. చూడండి, 6:112, అంటే వారు కల్పించుకున్న బూటక దైవాలు, వారు ఆరాధించే పీర్లు, సన్మానులు మొదలైనవారు.

3. చూడండి, 59:20, 35:19-20.

4. చూడండి, 21:25.

27. అప్పుడు అతని జాతివారిలో సత్యి తిరస్కారులైన నాయకులు: “నీవు కూడా మా మాదిరిగా ఒక సాధారణ మానవుడవే తప్ప, (నీలో మరే ప్రత్యేకతను మేము చూడటం లేదు).¹ మరియు వివేకంలేని నీచమైన వారు తప్ప ఇతరులు నిన్ను అనుసరిస్తున్నట్లు కూడా మేము చూడటం లేదు.² మరియు మీలో మా కంటే ఎక్కువ ఫునత కూడా మాకు కనబడటం లేదు. అంతేగాక మీరు అసత్యవాదులని మేము భావిస్తున్నాము.” అని అన్నారు.

28. అతను (సూహో) అన్నాడు: “ఓ నాజాతి ప్రజలారా! మీరు చూస్తున్నారు కదా? నేను నా ప్రభువు తరఫునుండి పచ్చిన సుష్టుమైన సూచనను అనుసరిస్తున్నాను. అయిన తన కారుణ్యాన్ని నాటై ప్రసాదించాడు, కానీ అది మీకు కనబడటంలేదు. అలాంటప్పుడు మీరు దానిని అసహ్యంచుకుంటున్నా, దానిని స్వీకరించమని మేము మిమ్మల్ని బలవంతం చేయగలమా?³

29. “మరియు ఓ నాజాతి ప్రజలారా! నేను దాని కోసం మీ నుండి ధనాన్ని ఆడగటం లేదు. నా ప్రతిఫలం కేవలం అల్లాహ్ దగ్గరనే ఉంది. మరియు నేను విశ్వసించిన వారిని తోసి వేయలేను.⁴ నిశ్చయంగా, వారైతే తమ ప్రభువును కలుసుకుంటారు, కానీ నిశ్చయంగా నేను మిమ్మల్ని మూడుజనులుగా చూస్తున్నాను.

فَقَالَ الْمَلَائِكَةُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ مَا نَرَيْكُ
إِلَّا بَشَرًا مِثْلَنَا وَمَا نَرَى إِلَّا أَنَّهُنَّ
هُمُ الْأَرَادُ لَنَا بَادِي الرَّأْيِ وَمَا نَرَى لَكُمْ عَلَيْنَا
مِنْ فَضْلٍ بَلْ نَقْتَلُ كُنْدِيْنَ^①

قَالَ يَعْوُمْ أَرْبَيْمُ إِنْ كُنْتُ عَلَى بَيْتَةٍ مِنْ رَبِّيْ
وَأَنْتِي رَحْمَةٌ مِنْ عِنْدِهِ فَعَيْمَيْتُ عَلَيْكُمْ
أَنْلِزْ مُكْمُوْهَا وَأَنْتُ لَهَا كِرْهُونَ^②

وَيَقُولُ لَا إِنْكَلْمُ عَيْنَيْهِ مَا لَأَنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَيْ
اللَّهِ وَمَا أَنَا بِطَارِدِ النَّذِينَ امْتُوا إِلَيْهِمْ مُلْقُوا إِلَيْهِمْ
وَلِكُنْ آرْكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُونَ^③

1. ఈ విషయం ఇంతకు ముందు కూడా విశదీకరించబడింది. సత్యతిరస్కారులకు మానవుడు దైప్పప్రవక్తగా పంపబడటం అశ్చర్యకరంగా ఉంది. ఈ రోజులలో కొందరు చిద్రం అత్త చేసేవారికి కూడా ఈ విషయం అశ్చర్యకరంగా ఉంది, కావున వారు ముహమ్మద్ ('సంఘసు) మానవునిగా అంగీకరించరు.

2. చూడండి, 43:23.

3. చూడండి, 2:256.

4. చూడండి, 26:111 మరియు 6:52.

30. “మరియు ఓ నాజాతి ప్రజలారా! ఒకవేళ నేను వారిని (విశ్వాసులను) గెంటివేస్తే నన్ను అల్లాహ్ (శిక్క) సుండి, ఎవడు కాపాడగలడు? ఏమీ? మీరిది గ్రహించలేరా?

31. “మరియు నా వద్ద అల్లాహ్ నిధులు ఉన్నాయని గానీ మరియు నాకు అగోచర జ్ఞానమున్నదని గానీ నేను మీతో అనటంలేదు; మరియు నేను దైవమాతనని కూడా అనటంలేదు¹ మరియు మీరు హీనంగా చూసే వారికి అల్లాహ్ మేలుచేయలేదని కూడా అనటంలేదు. వారి మనస్సులలో ఉన్నది అల్లాహ్కు బాగా తెలుసు. అలా అయితే! నిశ్చయంగా, నేను దుర్మార్గులలో చేరినవాడనే!”

32. వారు అన్నారు: “ఓ మూ’హ్! నీవు మాతో వాదించావు, చాలా వాదించావు,² ఇక నీవు సత్యవంతుడవే అయితే, నీవు భయపెట్టే దానిని (ఆ శిక్కను) మాత్రాన్ని దింపు!”

33. ఆతను (మూ’హ్) అన్నాడు: “అల్లాహ్ కోరితే నిశ్చయంగా, దానిని (ఆ శిక్కను) మీపైకి తెస్తాడు మరియు మీరు దాని సుండి తప్పించుకోలేరు!

34. “ఒకవేళ అల్లాహ్ మిమ్ముల్నితప్పు దారిలో విధిచిపెట్టాలని కోరితే, నేను మీకు మంచి సలహా ఇవ్వాలని ఎంత కోరినా, నా సలహా మీకు లాభదాయకం కాజాలదు. ఆయనే మీ ప్రభువు మరియు ఆయన వైపునకే మీరంతా మరలి పోవలసి ఉన్నది.”

35. ఏమీ? వారు: “అతనే (మూ’హమ్మద్) దీనిని కల్పించాడు.” అని అంటున్నారా?

وَيَقُولُ مَنْ يَنْصُرُنِي مِنَ اللَّهِ إِنَّ طَرْدَنِي أَفَلَا
تَذَكَّرُونَ^①

وَلَا أَقُولُ لَكُمْ عِنْدِي خَزَنَةُ اللَّهِ وَلَا أَعْلَمُ
الْغَيْبَ وَلَا أَقُولُ إِنِّي مَلِكٌ وَلَا أَقُولُ لِلَّذِينَ
تَرَدَّرَتْ أَعْيُنُهُمْ لَمَنْ يُؤْتِهِ اللَّهُ خَيْرًا أَلَّهُ أَعْلَمُ
بِمَا فِي أَنفُسِهِمْ إِنِّي أَذَلُّ مِنَ الظَّلَمِيْنَ^②

قَالُوا إِنَّنُوْحُ قَدْ جَاءَ لَنَا كَيْرَتْ حَدَّا لَنَا فَأَتَيْنَا
بِمَا تَعْدُنَا إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّدِيقِيْنَ^③

قَالَ إِنَّمَا يَأْتِكُمْ بِهِ اللَّهُ إِنْ شَاءَ وَمَا أَنْتُ
بِمُعْجِزِيْنَ^④

وَلَا يَنْفَعُكُمْ نُصْمِيْ إِنْ أَرْدُثُ أَنْ أَنْصَمَ لَكُمْ إِنْ
كَانَ اللَّهُ بِرِيدَانْ يُؤْتِكُمْ هُوَ بَخْرُ وَالَّذِي
رُوْجُونَ^⑤

أَمْ بِقُولُونَ افْتَرَاهُ قُلْ إِنْ افْتَرَيْتَهُ فَعَلَّ

1. చూడండి, 6:50 మరియు 7:188.

2. చూడండి, 71:5-6 మరియు 10:71.

વಾರಿತೋ ಇಲ್ಲಾ ಅಸು: “ನೇನು ದೀನಿನಿ ಕಲ್ಪಿಸ್ತೆ ದಾನಿ ಪಾಪಂ ನಾಮೈ ಉಂಟುಂದಿ ಮರಿಯು ಮೀರು ಚೇಸೇ ಪಾಪಾಲತೋ ನಾಕು ಎಲಾಂಟಿ ಸಂಬಂಧಂ ಲೇದು.”

36. ಮರಿಯು ಸೂಹೊಕು ಇಲ್ಲಾ ಸಂದೇಶಂ (ಹಿಂದಿ) ಪಂಪಬಡಿಂದಿ: “ನಿಶ್ಚಯಂಗಾ, ನೀ ಜಾತಿ ವಾರಿಲೋ ಇಂತವರಕು ವಿಶ್ವಸಿಂಚಿನ ವಾರು ತವು ಇತರುಲೆವ್ಯರೂ ವಿಶ್ವಸಿಂಚರು, ಕಾವುನ ವಾರು ಚೇಸೇ ಕಾರ್ಯಾಲಕು ನೀವು ಚಿಂತಿಂಚತ್ತು!

37. “ಮರಿಯು ನೀವು ಮಾ ಸಮಕ್ಕಂತೋ, ಮಾ ಸಂದೇಶಾನುಸಾರಂಗಾ, ಒಕ ಓಡನು ನಿರ್ಧಿಂಚು ಮರಿಯು ದುರ್ಘಾತ್ಮಾಲನು ಗುರಿಂಚಿ ನನ್ನು ಅಡುಗುತ್ತು. ನಿಶ್ಚಯಂಗಾ, ವಾರು ಮುಂಚಿವೆಯಬಡತಾರು.”

38. ಮರಿಯು ಸೂಹೊ ಓಡ ನಿರ್ಧಿಸ್ತೂ ಉನ್ನಪ್ಪಾಡು, ಪ್ರತಿಸಾರಿ ಅತನಿಜಾತಿ ನಾಯಕುಲು ಅತನಿ ಎದುರು ನುಂಡಿ ಪೋಯೆಟಪ್ಪಾಡು ಅತನಿತೋ ಪರಿಹಾಸಾಲಾದೆ ವಾರು. ಅತನು (ಸೂಹೊ) ವಾರಿತೋ ಅನೇವಾಡು: “ಇಪ್ಪಾಡು ಮೀರು ಮಾತ್ತೋ ಪರಿಹಾಸಾಲಾಡುತ್ತನ್ನಾರು, ನಿಶ್ಚಯಂಗಾ ಮೀರು ಪರಿಹಾಸಾಲಾಡಿನದ್ದೇ, ಮೇಮು ಕೂಡಾ ಮೀತ್ತೋ ಪರಿಹಾಸಾಲಾಡುತ್ತಾಮು.

39. “ಅವಮಾಸಕರಮೈನ ಶಿಕ್ಷ ಎವರಿಪೈಕಿ ಪಸ್ತುಂದೋ ಮರಿಯು ಶಾಕ್ಯತಮೈನ ಶಿಕ್ಷ ಎವರಿಪೈ ಪಡುತುಂದೋ ತ್ಯರಲೋನೇ ಮೀರು ತೆಲುಸುಕುಂಟಾರು.”

40. ಚಿವರಕು ಮಾ ಅಜ್ಞ ವಚ್ಚಿಂದಿ ಮರಿಯು ಪೊಯ್ಯ ಪೊಂಗಿಂದಿ (ಜಲ ಪ್ರವಾಹಾಲು ಭೂಮಿನಿ ಚೀಲ್ಪುಕೊನಿ ರಾಸಾಗಾಯ). ಅಪ್ಪಾಡು ಮೇಮು

إِجْرَاهُ وَأَنَا يَرْتَقِي مِمَّا تَجْعَلُونَ ﴿٤﴾

وَأَدْهِي إِلَى نُورٍ أَنَّهُ لَنْ يُؤْمِنَ مِنْ قَوْمِكَ إِلَّا
مَنْ قَدْ أَمْنَ فَلَا يَبْتَسِئُ بِمَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٥﴾

وَاصْنَعُ الْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا وَوَحْيَنَا وَلَا خَاطِبْنَا
فِي الَّذِينَ ظَلَمُوا إِنَّهُمْ مُغْرَقُونَ ﴿٦﴾

وَيَصْنَعُ الْفُلْكَ وَلَا يَهَا مَرْعَيْهِ مَكْلُومُنْ قَوْمِهِ
سَخْرُوا مِنْهُ قَالَ إِنْ شَخْرُوا مِنْنَا فَإِنَّا سَخْرُ مِنْكُمْ كَمَا
شَخَرُونَ ﴿٧﴾

فَسُوفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُتْخِرِيهُ
وَيَحْلِلُ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٨﴾

حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ النُّورُ قُلْنَا احْمِلْ فِيهَا
مِنْ كُلِّ زُوْجَيْنِ أَشْتَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَنْ سَبَقَ

- ಇದಿ ಇಬ್ರೈ-ಕಸೀ'ರ್ ತಾತ್ಪರ್ಯಂ. ಮಾಡಂಡಿ, 54:11-12. ಸೂಹೊ ತುಫಾನ್ ವಚ್ಚಿಸಪ್ಪಾಡೆ ಅಫ್ರಿಭಾ ಮರಿಯು ಯೂರೋಪೆಲ ಮಧ್ಯ ಉನ್ನಿ ಕೊಂಡಲೋಯಲೋ ನೀರು ವಚ್ಚಿ ಮೆಡಿಟರೇನಿಯನ್ ಸಮುದ್ರಂ ಏರ್ಪಡಿ ಉಂಡವಚ್ಚನಿ ಕೊಂಡರು ವ್ಯಾಖ್ಯಾತಲ ಅಧಿಪ್ರಾಯಂ. ಸೂಹೊ ಕಟುಂಬಂವಾರಿಲೋ ಅತನಿ ಮುಗ್ಗಾರು ಕುಮಾರುಲು ಸಾಮು, ಹೋಮು, ಮರಿಯು ಯಾಫ್ನೆ ಮರಿಯು ವಾರಿ ಭಾರ್ಯಾಲುಂಡಿರಿ. (ಇಬ್ರೈ-ಕಸೀ'ರ್). ವಾರಿ ಪೊರ್ಥನಲ ಕೊರಕು ಮಾಡಂಡಿ, 23:28-29.

(సూహోతో) అన్నాము: “ప్రతిజాతి (పశువుల) నుండి రెండు (ఆడ-మగ) జంటలను మరియు నీ కుటుంబం వారిని - ఇది వరకే సూచించబడిన వాడు తప్పు - మరియు విశ్వసించిన వారిని, అందరినీ దాని (నావ) లోకి ఎక్కుంచుకో!” అతనిని విశ్వసించినవారు కొందరు మాత్రమే. (1/4)

41. * మరియు (సూహో) అన్నాడు: “ఇందు లోకి ఎక్కుండి, అల్లాహో పేరుతో దీని పయనం మరియు దీని ఆగటం. నిశ్చయంగా నా ప్రభువు క్షమాశీలుడు, అపార కరుణాప్రదాత.”

42. మరియు అది వారిని పర్వతాల వలే ఎత్తైన అలలలోనికి తీసుకొని పోసాగింది. అప్పుడు సూహో (పశువనుండి) దూరంగా ఉన్న తన కుమారుణ్ణి పిలుస్తూ (అన్నాడు): “ఓ నా కుమారా! మాతోపాటు (ఒడలోకి) ఎక్కు అవిశ్వాసులలో కలిసిపోకు!”¹

43. మరియు (అతని కుమారుడు) అన్నాడు: “నేను ఒక కొండపైకి ఎక్కి శరణు పొందుతాను, అది సస్నేహితునుండి కాపాడుతుంది.” (సూహో) అన్నాడు: “ఈ రోజు అల్లాహో తీర్పుకు విరుద్ధంగా కాపాడే వాడు ఎవ్వుడూ లేదు, ఆయన (అల్లాహో)యే కరుణిస్తే తప్పు!” అప్పుడే వారి మధ్య ఒకకెరటం రాగా అతడు కూడా మునిగిపోయే వారిలో కలిసిపోయాడు.

44. ఆ తరువాత అజ్ఞ వచ్చింది: “ఓ భూమీ! నీ నీళ్నను మ్రొంగివేయి. ఓ ఆకాశమా! (కురవటం) ఆపివేయి!” అప్పుడు నీరు (భూమిలోకి) ఇంకిపోయింది. (అల్లాహో) తీర్పు నెరవేరింది.

1. అతడు సూహో యొక్క నాలుగవ కుమారుడు. అతని పేరు యామ్ మరియు అతని ఇంటి (వంశం) పేరు కనానుగా పేర్కునబడింది. అతడు సత్యతిరస్కారి కాబట్టి ఒడలో ఎక్కులేదు. కాని ముస్లిమున అతని భార్య తన పిల్లలతో ఎక్కుంది.

عَلَيْهِ الْقَوْلُ وَمَنْ أَمْنَ وَمَا آمَنَ مَعَهُ إِلَّا
قَلِيلٌ^①

وَقَالَ أَنْجَبُوا فِيهِ لِاسْمَ اللَّهِ بِحُرْبِهَا وَمُرْسِهَا
إِنَّ رَبِّي لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ^②

وَهِيَ بَحْرُنِي بِهِ عُرِفَ مَوْجُ كَالْجَبَالِ وَنَادَى
نُورُ حَابِبَنَهُ وَكَانَ فِي مَعْزِلٍ يُبَشِّرُ أَرْبَعَ
مَعَنَا وَلَا كُنُّ مَعَ الْكُفَّارِ^③

قَالَ سَلَوَى إِلَى جَمِيلٍ يَعْصِمُنِي مِنَ الْمَأْوَى قَالَ
لَا يَأْصِمُ الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِلَامَ رَحِيمٌ وَحَالٌ
بِيَهُمَا الْبَوْجُ فَكَانَ مِنَ الْمُغْرَقِينَ^④

وَقَلَ يَأْرُضُ ابْنَيَ مَاءِ لِكِ وَيَسِّئُ أَقْلَعِي
وَغَيْضَ الْمَاءِ وَقُضَى الْأَمْرُ وَاسْتَوْتُ عَلَى
الْجُوْدِي وَقَلَ بَعْدَ الْقَوْمِ الظَّلَمِينَ^⑤

ఓడ జూదీ కొండ మీద ఆగింది.¹ మరియు అప్పుడు: “మర్క్కార్లుల జాతివారు దూర (నాశన)మై పోయారు!” అని అనబడింది.

45. మరియు నూహ్ తన ప్రభువును వేడుకుంటూ అన్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నిశ్చయంగా, నా కుమారుడు నా కుటుంబం లోని వాడు! నీ వాగ్గానం సత్యమైనది, మరియు నీవే సర్వోత్తమ న్యాయాధికారివి.”

46. అయిన (అల్లాహ్) జవాబిచ్చాడు: “ఓ నూహ్! అతడు నిశ్చయంగా, నీ కుటుంబం లోనివాడు కాడు.² నిశ్చయంగా, అతని పనులు మంచివి కావు.³ కావున నీకు తెలియని విషయం గురించి సన్న అడగకు. నీవు కూడా మూర్ఖులలో చేరినవాడవు కావద్దు.⁴ అని నేను నిన్న ఉపదేశిస్తున్నాను.”

47. (నూహ్) ఇలా విన్నవించుకున్నాడు: “ఓ నా ప్రభూ! నిశ్చయంగా, నాకు తెలియని విషయాన్ని గురించి నిన్న అడిగినందుకు, నేను నీ శరణు వేడుకుంటున్నాను. మరియు నీవు సన్నక్కమించకపోతే, సన్న కరుణీంచక పోతే, నేను సష్టుపోయిన వారిలో చేరుతాను.”

48. ఇలా ఆజ్ఞ ఇవ్వబడింది: “ఓ నూహ్!

وَنَادَىٰ نُوحٌ رَّبَّهُ فَقَالَ رَبِّ إِنِّي مِنْ
أَهْلِ إِيمَانٍ وَإِنِّي عَذَّاكَ الْحَقُّ وَأَنْتَ أَحْكَمُ
الْحَكَمَيْنَ^②

قَالَ إِنَّمَا تُؤْخَرُ إِثْمَكَ لَئِنَّكَ لَمْ يَعْمَلْ^{عَيْرًا}
صَالِحًا فَلَا تَسْتَأْنِ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ^{لَّا}
أَعْظُمُكَ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْجَاهِلِينَ^③

قَالَ رَبِّي أَعُوذُ بِكَ أَنْ أُسْكَلَ مَا لَيْسَ لِ
يَهُ عِلْمٌ وَلَا أَعْفُرُ لِي وَرَحْمَتِي أَكُنْ مِنْ
الْخَسِيرِينَ^④

قِيلَ إِنَّمَا تُؤْخَرُ اهْيَطِ سَلِيلٍ مَّنْ أَنْتَ
وَرَكِّتَ عَلَيْكَ

1. జూదీ కొండ కుర్రిస్తానలో, ఇబ్రూషు ఉమర్ దీయపానికి ఈశాన్య భాగంలో దాదాపు 25 మైళ్ళ దూరంలో ఉంది.

2. ఎవరైతే విశ్వసించరో వారు ఒక ప్రవక్త ('అ.స.) యొక్క తండ్రి గానీ, కుమారుడు గానీ, లేక భార్య గానీ, అతని కుటుంబానికి చెందిన వారు కాజాలరు.

3. ఎవరైతే విశ్వసించి, సత్కారాయిలు చేయరో వారిని అల్లాహ్ (సు.తా.) శిక్కనుండి, దైవప్రవక్త ('అ.స.) కూడా రక్కించలేదు. అలాంటప్పుడు ఈ కాలంలో కొండరు ఏవిధంగానైతే అపోహాలలో పడి ఉన్నారో వారిని, వారి పీర్లు, సజ్జాదాలు, వలీలు రక్కిస్తారని అనేది ఎలా సంభవం కాగలదు?

4. దీనితో సృష్టమయ్యేది ఏమిటంచే దైవప్రవక్త లకు అగోచరజ్ఞానం ఉండదు. అగోచరజ్ఞానం కేవలం అల్లాహుతా' ఆలాకు మాత్రమే ఉంది. ప్రవక్తలకు కేవలం అల్లాహుతా' ఆలా వ'హీ ద్వారా తెలపిన జ్ఞానం మాత్రమే ఉంటుంది.

నీవు మరియు నీతో ఉన్న నీజాతి వారు శాంతి మరియు మా ఆశీర్వదాలతో (ఒడ / జూదీ పర్వతం నుండి) దిగండి. వారిలోని కొన్ని సంఘాలకు మేము కొంతకాలం పరకు సుఖసంతోషాలను ప్రసాదించగలము. ఆ తరువాత మా వద్దనుండి బాధాకరమైన శిక్క వారిపై పడుతుంది.”¹

49. (ఒ ప్రవక్త!) ఇవి అగోచర విషయాలు. వాటిని మేము నీకు మా సందేశం (వాహి) ద్వారా తెలుపుతున్నాము. వాటిని నీవు గానీ, నీ జాతివారు గానీ ఇంతకుపూర్వం ఎరుగరు. కనుక సహసంవహించు! నిశ్చయంగా, మంచి ఫలితం దైవభీతి గలవారికి లభిస్తుంది.¹

50. మరియు ‘ఆద్ జాతివారి దగ్గరికి వారి సహాదరుడు హూడ్ను పంపాము. అతను ఇలా అన్నాడు: “నా జాతి ప్రజలారా! మీరు అల్లాహోనే ఆరాధించండి. అయిన తప్ప మీకు మరొక ఆరాధ్యుడు లేదు. మీరు కేవలం అబధాలు కలిపస్తున్నారు!

51. “ఒ నాజాతి ప్రజలారా! (ఈ పనికి) నేను మీ మంచి ఎలాంటి ప్రతిఫలం అడగటం లేదు. నా ప్రతిఫలం కేవలం నన్ను సృజించిన అయిన వద్దనే ఉంది. ఏమీ? మీరు బుధ్మిని ఉపయోగించరా (అర్థం చేసుకోలేరా)?

52. “మరియు ఒ నాజాతి ప్రజలారా! మీ ప్రభువు క్షమాభిక్షను వేడుకోండి, తరువాత ఆయన వైపుకు పశ్చాత్తాపంతో మరలండి, ఆయన మీ కొరకు ఆకాశం నుండి భారీవద్దాలు కురిపిస్తాడు మరియు మీకు, మీ శక్తిపై మరింత శక్తిని ఇస్తాడు,² కావున మీరు నేరస్తులై

وَعَلَىٰ أُمِّهِ مِنْ مَعَكَ وَأُمِّهِ سُمِّيَّ عَهْدَهُ تَرَكَ
يَمْتَهِنُهُمْ مِنْ أَعْدَادِ الْإِنْجِيلِ^①

إِنَّكَ مِنْ أَنْبِاءِ الْغَيْبِ لُوْحِيْمَةِ إِلَيْكَ مَا كُنْتَ
تَعْلَمُهَا أَنْتَ وَلَا قَوْمُكَ مِنْ قَبْلِهِنَا فَاقْصِرْ
لَنَّ الْعَالِقَةَ لِلْمُمْتَقِنِ^٢

وَإِلَىٰ عَادٍ أَخَاهُمْ هُوَدًا قَالَ يَقُومُ اعْبُدُوا اللَّهَ
مَا لَكُمْ مِنْ إِلَهٌ غَيْرُهُ إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُفْرَرُونَ^٣

يَقُولُ لَا أَسْلِكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ
الَّذِي قَطَرَنِيْ فَأَفَلَا تَعْقِلُونَ^٤

وَيَقُولُمْ أَسْتَغْفِرُ وَارَبَّكُمْ تُثْنَيْ تُوبُوا إِلَيْهِ يُرْسِل
الشَّمَاءُ إِلَيْكُمْ مَذْرَارًا وَيَزِدُكُمْ قُوَّةً إِلَىٰ
قُوَّتِكُمْ وَلَا تَوْلُوا مُجْرِمِينَ^٥

1. చూడండి, 40:51 మరియు 37:171-173.

2. దైవప్రవక్త (సాఫస) ప్రవచనం: “ఎవడతే విధియతతో క్షమాభిక్ష వేడుకుంటాడో, అల్లాహుతా’ ఆలా అతని

వెనుదిరగకండి!“¹

53. వారు అన్నారు: “ఓ హూద్! నీవు మా పద్ధతు సృష్టిమైన సూచనను తీసుకొనిరాలేదు మరియు మేము కేవలం నీ మాటలు ఏని మా దేవతలను వదలిపెట్టలేము మరియు మేము నిన్న విశ్వసించలేము.

54. “మా దైవాలలో నుండి కొందరు నీకు కీడు కలిగించారు (నిన్న పిచ్చికి గురిచేశారు) అని మాత్రమే మేము అసగలము!” అతను (హూద్) జవాబిచ్చాడు: “ఆయన (అల్లాహ్) తప్ప!¹ మీరు ఆయనకు సాటి కలిగించే వాటితో నిశ్చయంగా, నాకు ఎలాంటి సంబంధం లేదని, నేను అల్లాహ్‌ను సాక్షిగా పెడుతున్నాను మరియు మీరు కూడా సాక్షులుగా ఉండండి;

55. “ఇక మీరంతా కలసి నాకు వ్యతిరేకంగా కుటులు పన్నండి. నాకెలాంటి వ్యవధి ఇప్పుకండి.²

56. “నిశ్చయంగా, నాకూ మరియు మీకూ ప్రభువైన అల్లాహ్ నే నేను నమ్మికున్నాను! ఐ ప్రాణి జాట్లు కూడా ఆయన చేతిలో లేకుండా లేదు.³ నిశ్చయంగా, నా ప్రభువే బుబుమార్గం (సత్యం) పై ఉన్నాడు.

57. “ఒకవేళ మీరు వెనుదిరిగితే (మీ జప్పం), వాస్తవానికి వేవైతే, నాకివ్యబడిన సందేశాన్ని మీకు అందజేశాను. మరియు నా ప్రభువు మీ స్థానంలో మరొక జాతిని మీకు వారసులుగా

قَالُوا يَهُودُ مَا يَحْتَنِي بِسِينَةٍ وَمَا نَعْنُ
بِتَارِكِ الْهَتَنَاعْنُ قَوْلَكَ وَمَا نَعْنُ لَكَ
بِعُوْمِنِينَ^①

إِنْ تَقُولُ إِلَّا عَرَبَكَ بَعْضُ الْهَتَنَاعْسُوَةِ قَالَ إِنِّي
أُشْهِدُ اللَّهَ وَآشْهِدُ وَآتَيْتَ بِرِّيْ مِهَاتِرِيْ كُونَ^②

مِنْ دُونِهِ فَكِيدُونِيْ جَهِيْعَانَهُ لَأَنْتَظِرُونِ^③

إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ رَبِّيْ وَرَبِّكُونِيْ مَا مِنْ دَائِبَةٍ إِلَّا
هُوَ أَخْذِيْنَا صَيْرَهَا إِنَّ رَبِّيْ عَلَى صَرَاطِ مُسْتَقِيْمِ^④

فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقَدْ أَنْكَغْتُمْ تَأْرِيْسُلْتُ يَهِيْلُكُمْ
وَيَسْتَخِلْفُ رَبِّيْ قَوْمًا عِيْرَكُمْ وَلَا تَصْرُونَهُ شَيْئًا
إِنَّ رَبِّيْ عَلَى كُلِّ شَيْئِ حَفِيْظَ^⑤

ప్రతి కష్టాన్ని దూరంచేసి, అతనికి, అతడు ఊహించని వైపునుండి జీవనోపాధిని సమకూర్చుతాడు.”
(అబూ-దావూద్ కితాబ్ అల్-విత్ర, బాబ్ ఫిల్-జస్త్-గ్యార్ నం. 1518; ఇబ్ను-మూజా నం. 3819).

1. ఈ ఆయతులో వంకర అక్కరా (ఇహాలిక్)లలో ఉన్న ఈ భాగం, 55వ ఆయతు మొదటి వాక్యం.

ఈ వాక్యాన్ని పూర్తిచేయటానికి ఇక్కడ కలుపబడింది.

2. చూడండి, 7:195.

3. చూడండి, 96:15-16.

చేయగలడు మరియు మీరు ఆయనకు ఏ మాత్రం హని చేయలేరు. నిశ్చయంగా నాప్రభువే ప్రతిదానికి రక్కకుడు.¹

58. మరియు మా అదేశం జారీ అఱు సప్నుడు, మా కారుణ్యంతో హూద్ ను మరియు అతనితో పాటు విశ్వసించిన వారిని రక్కించాము మరియు వారిని ఫోర శిక్కనుండి కాపాడాము!²

59. మరియు ఏరే 'అద్ జాతి వారు! వారు తమ ప్రభువు సూచన(అయాత్)లను తిరస్కరించారు మరియు ఆయన ప్రవక్తలకు అనిధేయులయ్యారు మరియు త్రారుడైన ప్రతి (సత్య) ఏరోధి అజ్ఞలను అనుసరించారు!³

60. మరియు ఇహలోకంలో (అల్లాహ్) శాపం (బహిష్మారం) వారిని వెంబడింపజేయ బడింది మరియు పునరుత్థానదినమున కూడా (అల్లాహ్ శాపం వారిని వెంబడించగలడు).⁴ విసంది! నిస్సందేహంగా, 'అద్ జాతివారు తమ ప్రభువును తిరస్కరించారు. కావున చూశారా! హూద్ జాతి వారైన అద్లు ఎలా (అల్లాహ్ కారుణ్యనికి) దూరమైపోయారో!⁵ (3/8)

61. * ఇక స'మూద్ వారి పద్మకు వారి సహాదరుడు 'సాలి'హ్ ను పంపాము. అతను అన్నాడు: "నా జాతి ప్రజలారా! అల్లాహ్ నే

وَلَمَّا جَاءَهُمْ مَا أَعْرَضْنَا لَهُمْ فَأَذْيَادُ الْأَذْيَادِ
بِرَحْمَةِ رَبِّهِمْ وَبِيَنْهُمْ مِّنْ عَذَابٍ غَلِيلٌ⁶

وَتَلَكَ عَذَابٌ حَدُّوا بِإِيمَانِهِمْ وَعَصُومَارُسْلَةٌ
وَأَتَيْمَعُوا أَمْرَكُلٍ جَبَارٌ عَنِيهِ⁷

وَأُتْبِعُوا فِي هَذِهِ الدُّرْيَا لِعَنَّهُ وَيَوْمُ الْقِيَامَةِ
الْآذَانَ عَادَ الْكَرْرَادِيَّهُمُ الْأَبْعَدُ الْعَادِيَ قَوْمٌ هُوُدٌ⁸

وَالَّذِينَ شَهُودُ أَخَاهُمْ صِلَحًا قَاتَلَ يَقُومٌ لِعِبْدُ اللَّهِ
مَالِكُمْ مِّنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ هُوَ أَنْشَأَ كُلُّ مِنَ الْأَرْضِ⁹

1. అల్-'హాఫీ' 'జా': Protector, Keeper, Defender, Preserver, రక్కకుడు, పర్యవేక్షకుడు, కనిష్టుకొని, కాచుకొని, కావలి ఉండేవాడు. కాపాడే వాడు. చూడండి, 25:45. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి.

2. అదొక తీవ్రమైన తుఫాను గాలి. విపరాలకు చూడండి, 54:19-21, 69:6-8, 7:71-72.

3. చూడండి, 7:66.

4. ల'అనతున్: Wrath, Curse, Banishment, అల్లాహ్ (సు.తా.) అనుగ్రహం సుండి దూరం చేయబడటం, ప్రజల సుండి శపించబడటం, బహిష్మారం, దూశించ, గర్భించ, విస్రృంచ బడటం పునరుత్థాన దినమున అవమానానికి మరియు అల్లాహ్ (సు.తా.) శిక్కకు గురిఅవటం.

5. బు'ఢద: అల్లాహ్ అనుగ్రహాన్ని కోలోప్పటం.

ఆరాధించండి. అయిన తప్ప మీకు మరొక ఆరాధ్యుడు లేదు. అయినే మిమ్మల్ని భూమినుండి పుట్టించి,¹ దానిలో మిమ్మల్ని నివసింపజేశాడు.² కనుక మీరు అయిన క్రమాభిక్త వేదుకోండి, తరువాత అయిన వైపునకే పశ్చాత్తాపంతో మరలండి. నిశ్చయంగా నా ప్రభువు దగ్గరలోనే ఉన్నాడు. (మీ ప్రార్థనలకు) జవాబిస్తాడు.”³

62. వారన్నారు: “ఓ సాలింహో! ఇంతకు ముందు మేము నీటి ఆశలు పెట్టుకొని ఉన్నాము. ఏమీ? మా తండ్రితాతలు ఆరాధిస్తూ పచ్చిన వాటిని (దైవాలను) ఆరాధించకుండా, మమ్మల్ని అపదలచుకున్నావా? నీపు మాకు బోధించే (ధర్మం) విషయం గురించి వాస్తవంగా మాకు చాలా సందేహం ఉంది.”

63. (‘సాలింహో) అన్నాడు: “ఓ నా జాతి సౌదరులారా! ఏమీ? మీరు చూడరా (ఆలోచించరా?) నేను నా ప్రభువు యొక్క సృష్టిమైన (నిదర్శనంటే) ఉన్నాను. మరియు ఆయిన నాకు తన కారుణ్యాన్ని ప్రసాదించాడు. ఇక నేను ఆయిన (అల్లాహో) అజ్ఞను ఉల్లంఘిస్తే,⁴ అల్లాహోకు విరుద్ధంగా నాకు ఎవడు సహాయపడ గలడు? మీరు నాకు నష్టం తప్ప మరేమి అధికం చేయటం లేదు.

64. “మరియు నాజాతి ప్రజలారా! అల్లాహో

وَاسْتَعِرْكُمْ فِيهَا فَأَسْتَغْفِرُ وَهُنَّ بِنُورٍ إِلَيْهِ
لَئِنْ رَبِّنِي قَرِيبٌ بِمِحِيطِهِ^①

قَالَ أُولَئِكُمْ قَدْ كُنْتَ فِينَا مَرْجُوا أَقْبَلَ هَذَا الْمُهْسَنُ
أَنْ لَئِنْ عَدْ مَا يَعْبُدُ أَبَا ذُنُونًا وَإِنَّا لِلَّهِ فِي شَيْءٍ بِخَاتَمٍ
نَّعْوَنَانِ الْيَوْمَ مُرْبَطٌ^②

قَالَ يَقُومُ أَرْبَعَمُّوْلَانُ كُنْتُ عَلَى بَيْنَنِهِ مِنْ رَّبِّي
وَاتَّبَعْتُ مِنْهُ رَحْمَةً فَمَنْ يَنْصُرُ فُرْقَانَ اللَّهِ إِنْ
عَصَيْتُهُ تَقْهِيقًا نَّارِيًّا وَيُنِي عَيْرَ حَمِيْسِير^③

وَيَقُومُ هِذِهِ نَاقَةُ اللَّهِ لَكُمْ أَيَّهُ فَذَرُوهَا تَأْكُلُ فِي

1. మానవుడిని భూమినుండి - మట్టినుండి - అంటే ఈ భూమిలో దొరికే మూలపదార్థాలతో స్ఫూర్తించాడు. ఇంకా చూడండి, 3:59, 18:37, 22:5 మరియు 30:20.

2. చూడండి, 7:74.

3. అల్-ముజీబు: The Answerer of prayers, Responding, Replying. తన దానుల ప్రార్థనలకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చు, జవాబిచ్చు, సమాధానమిచ్చు, అంగీకరించు వాడు. చూడండి, 2:186.

4. అల్లాహో (సు.తా.) అజ్ఞను ఉల్లంఘించటం, అంటే ఇక్కడ: “సత్యం వైపునకు మరియు ఏకైక ఆరాధ్యుడు, అల్లాహుతా ‘అలా వైపునకు పిలవటాన్ని మానుకోవటం.” ఇదే కదా! సత్యతిరస్కారలు కోరుతున్నది. ఇంకా చూడండి, 4:48.

యొక్క ఈ ఆడ ఒంటె మీ కొరకు ఒక అద్భుత సూచన! కావున దీనిని అల్లాహ్ భూమిలో స్వేచ్ఛగా మేయటానికి పదలిపెట్టండి. దానికి ఎలాంటి కీదు కలిగించకండి, లేదా త్వరలోనే మీమ్మల్ని శిక్క పట్టుకోగలదు...¹

65. అయినా వారు దానిని, వెనుక కాలి మోకాలిసరం కోసి చంపారు. అప్పుడు అతను ('సాలిహ్') వారితో అన్నాడు: “మీరు మీ ఇండ్లలో మూడు రోజులు మాత్రమే హాయిగా గడపండి. ఇదొక వాగ్గానం, ఇది అబద్ధం కాబోదు.”

66. ఆ తరువాత మా ఆదేశం జారీ అయినప్పుడు, మేము 'సాలిహ్'ను మరియు అతనితోపాటు విశ్వసించిన వారిని మాకారుణ్యంతో రక్కించాము. వారిని ఆ దినపు అవమానం నుండి కాపాడాము. నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు! అయిన మాత్రమే, మహా బలవంతుడు, సర్వశక్తి సంపన్ముడు.

67. మరియు దుర్గాదానికి పాల్గుడిన వారిపై ఒక పెద్ద అరుపు ('ప్రేలుడు') పడి, వారు తమ ఇండ్లలోనే చలనంలేకుండా (చచ్చి) పడిపోయారు;²

68. వారెన్నడూ అక్కడ నిపసించనే లేదు అన్నట్లుగా. చూడండి! వాస్తవానికి, సమూద్ర జాతివారు తమ ప్రభువును తిరస్కరించారు. కాబట్టి చూశారా! సమూద్ర వారెలా దూరమై (నశించి) పోయారో!

أَرْضَ اللَّهِ وَلَا تَتَشَوَّهَا إِسْرَئِيلُ فَيَأْخُذُكُمْ عَذَابٌ
قِرْبَيْ^①

فَعَقَرُوهَا فَقَالَ يَسُورَايُونَ دَارُكُمْ تَلَاثَةَ آيَاتٍ مِّذْلِكَ
وَعَدْدُهُ غَيْرُ مَكْدُونُوبٍ^②

فَلَمَّا جَاءَهُ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا صِلْحًا وَالَّذِينَ أَمْنَوْا مَعَهُ
بِرَحْمَةِ مِنَّا وَمَنْ خَرَى يَوْمَهُ مِنَ الْأَنْوَاعِ
الْعَزِيزُ^③

وَلَخَذَ الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةَ فَاصْبَحُوا فِي دِيَارِهِمْ
جُحْيَنَّ^④

كَانُوكُمْ يَغْنُوُافِيهَا إِلَّا إِنَّ شَهْدَ الْقُرُوْنَ وَارْبَعُهُ
الْأَلْبُعَدُ الشَّهْوَدُ^⑤

1. సమూద్ర జాతి ప్రజలు తమ ప్రపక్త 'సాలిహ్' ('అ.స.)తో: “నీవు దైవప్రపక్తవే అయితే మాకొక అద్భుత సూచనగా ఈ బండరాయినుండి ఒక ఆడబంటెను తీసుకురా?” అని గట్టిగా పట్టుపట్టి అడగ్గా వచ్చిన ఆడబంటె అది.
2. ఇక్కడ అరుపు ('సైహతున్') అని ఉంది మరియు 7:78 లో భూకంపం (రజ్ఫతున్) అని ఉంది. రెండూ వచ్చాయిన్నమాట.

وَلَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرِيٍّ قَالُوا سَلَامٌ
قَالَ سَلَامٌ فَمَا لِي بِهِ حِيلٌ حِينَئِنْ^①

69. మరియు వాస్తవానికి మా దూతలు శుభవార్త తీసుకొని ఇబ్రాహీము పద్ధతపచ్చారు. వారు అన్నారు: “నీకు శాంతి కలుగు గాక (సలాం)! ” అతను: “మీకూ శాంతి కలుగు గాక (సలాం)! ” అని జవాబిచ్చాడు. తరువాత అతను ఆమి త్వారగా, వేపిన దూడను (వారి ఆమిథ్యానికి) తీసుకొనిపచ్చాడు.

70. కానీ వారి చేతులు దానివైపు పోక పోవటం చూసి¹ వారిని గురించి అనుమానంలో పద్ధాడు మరియు వారినుండి అపాయం కలుగుతుందేమోనని భయపద్ధాడు! వారన్నారు: “భయపడకు! వాస్తవానికి మేము లూత్ జాతి వైపునకు పంపబడినవారము (దూతలము).”²

فَلَتَأْكُلْ أَنْيَدِيْهُ حُلَّا تَصْلُ الْيَوْنَكِرْهُمْ وَأَوْجَسْ
مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُوا لَاحَفَتْ إِنَّا أَرْسِلْنَا إِلَيْنَا قُوَّمٌ
لُوْطٌ

71. అతని (ఇబ్రాహీము) భార్య (అక్కడే) నిలబడి ఉండెను; అప్పుడామె నవ్వింది; పీదప మేము అమెకు ఇన్ హాథ్ రొయక్కె మరియు ఇన్ హాథ్ తరువాత యాంథూబ్ రొయక్కె శుభవార్తను ఇచ్చాము.³

وَأَمْرَأُهُ قَائِمَةً فَضَحِّكَتْ فَبَثَرَتْهَا يَاسْحَقْ
وَمِنْ قَرَاءَ لِاسْحَقَ يَعْقُوبُ^④

قَالَتْ يُوَيْلَكَيْ إَلْدُ وَأَنَا عَجُوزٌ وَهَذَا بَاعِلٌ

1. ఇబ్రాహీం (‘అ.స.) అతిథులు అతను తెచ్చిన, వేచిన అపుదూడ మాంసం తిననందుకు, అతను వారు తనతో శత్రుత్వం పహాస్తారేమోనని భయపద్ధారు. దీనితో విషదమయ్యే మరొక విషయమేటటంబే ప్రవక్తలకు అగోచరజ్జూనముందరు. అతనికి అగోచరజ్జూనముందే వారు దైవదూతలని అతనికి తెలిసింందేది. అతను వారికొరకు వేపిన అపుదూడ తెచ్చేవారు కాదు.
2. లూత్ (‘అ.స.) ఇబ్రాహీము (‘అ.స.) సోదరుని కుమారులు. అతను జోర్రొన్కు తూర్పుదిక్కు ఈనాటి లూత్ సముద్రం (Dead sea) అనే ప్రాంతంలో నివసించే వారు. ఇబ్రాహీం (‘అ.స.) వలే, లూత్ (‘అ.స.) కూడా, దక్కిణ బాబిలోనియా (Babylonia) లోని ‘ఊర్’ అనే ప్రాంతవాసులు. తన పిన్నాన్నతో సహా ఇక్కడికి వలసపచ్చారు. కావున లూత్ (‘అ.స.) ప్రజలు అంచే అతని జాతివారు కాదు. కానీ పైన పేర్కొన్నాన్నప్రాంతంలోని సోదోమ్ మరియు గోమురాహ్ అనే సగరాల వాసులు.
3. ఇబ్రాహీం (‘అ.స.) భార్య సారహ్ (‘అలైహ్ స.) నవ్వుటానికి వ్యాఖ్యాతలు విభిన్న కారణాలు పేర్కొన్నారు: 1) అమెకు లూత్ (‘అ.స.) జాతివారి దుష్టుష్టులు తెలుసు కావున వారి నాశనాన్ని గురించి విని, సంతోషంతో నవ్విందని. 2) పుద్ధాప్యంలో తనకు ఇవ్వబడిన సంతాసపు వారవిని అశ్చర్యంతో నవ్విందని.

شَيْخَانَ هَذَا النَّبِيُّ عَجِيبٌ^①

قَاتُوا آنَعِيْبِينَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ رَحْمَةً اللَّهِ وَرَبِّكُتُهُ
عَلَيْكُمْ أَهْلَ الْبَيْتِ إِنَّهُ حَمِيدٌ حَمِيدٌ^②

فَلَمَّا ذَهَبَ عَنْ إِبْرَاهِيمَ الرَّوْغْ وَجَاءَتْهُ الْبُشْرِيَّ
يُجَادِلُنَا فِي قَوْمٍ لُوْطٌ^③

إِنَّ إِبْرَاهِيمَ تَحْلِيمٌ أَوَّلًا مُنْذِبٌ^④

يَا إِبْرَاهِيمَ اعْرِضْ عَنْ هَذَا إِنَّهُ قَدْ جَاءَكَ أَمْرٌ
رَتِيكَ وَإِنَّهُمْ إِنْ يُمْهَدُونَ دُرْدُورٌ^⑤

ముసలిదానిని మరియు నా ఈ భర్త కూడా వృథడు. (అలా అయితే) నిశ్చయంగా, ఇది చాలా ఏచిత్రమైన విషయమే!"

73. వారన్నారు: “అల్లాహ్ ఉత్తరువు విషయంలో మీరు ఆశ్చర్యపడుతున్నారా? ఓ (జబ్రాహీల్) గృహస్థులారా!¹ మీపై అల్లాహ్ కారుణ్యం మరియు ఆయన శుభాశీస్నాలు ఉన్నాయి! నిశ్చయంగా, ఆయనే సర్వ పోగొత్తాలకు అర్థుడు, మహాత్మ్యపూర్ణుడు.²

74. అప్పుడు జబ్రాహీల్ భయం దూరమై, అతనికి (సంతానపు) శుభవార్త అందిన తరువాత, అతను లూత్ జాతివారి కొరకు మాత్ర వాదించసాగాడు.³

75. (ఎందుకంటే) వాస్తవానికి, జబ్రాహీల్ సహాసశీలుడు, మృదుహృదయుడు (నమ్రతతో అల్లాహ్ను అర్థించేవాడు) మరియు పశ్చాత్తాపంతో (అల్లాహ్ వైపుకు) మరలేవాడు!

76. (వారన్నారు): “ఓ జబ్రాహీల్! దీనిని (నీ మధ్యవర్తిత్వాన్ని) మానుకో! నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు ఆజ్ఞ వచ్చివున్నది. మరియు నిశ్చయంగా, వారిపై ఆ శిక్ష పడటం తప్పదు; అది

1. అహలున్: Family ఒక కుటుంబం / సంసారం / తెగ / వంశం వారు, ఒక (House) గృహ వాసులు, ఒక సగర వాసులు లేక ఒక దేశ వాసులు.

2. అల్-మజీదు: The Glorious, Great in Dignity, who gives liberally or bountifully. The Bountiful, Benificent, Exalted, Noble, Sublime. మహత్త్వపూర్ణుడు. అల్-మాజిదు (సేకరించబడిన పదం): ఏలికి వైభవం గలవాడు, ప్రభావం, ప్రతాపం విశేషం, ఘనత గలవాడు, దివ్యుడు, మహిమాన్వితుడు, ఉత్కృష్టుడు, శ్రేష్ఠుడు, చెదార్యుడు, ప్రశంసనీయుడు అనే అర్థాలున్నాయి. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లు. చూడండి, 85:15. ఈ పదం దివ్యబుర్జున్ కొరకు గూడా వాడబడింది, Glorious, Noble, దివ్యమైన, ఉత్కృష్టమైన అనే అర్థాలలో, అల్-కరీము మాదిరిగా చూడండి, 50:1, 85:21.

3. జబ్రాహీల్ (అ.స.) అన్నారు: “మీరు నాశనం చేయబోయే నగరంలో లూత్ (అ.స.) కూడా ఉన్నాడు.” దానికి దైవదూతులు జవాబిచ్చారు: “మాకు తెలుసు, మేము అతనిని మరియు అతనితోభాటు విశ్వసించినవారిని కాపాడుతాము. అతని భార్యతప్ప.” చూడండి, 29:32.

నివారించబడదు.”¹

77. మరియు మా దూతలు లూత్ వద్దకు వచ్చినపుడు, వారి రాకు అతను, (వారిని కాపాడలేని) దుఃఖితుడుయ్యాడు. అతని హృదయం కృంగిపోయింది. అతను: “ఈ దినం చాలా ఆందోళనకరమైనది.” అని వాపోయాడు.

78. మరియు అతని జాతి ప్రజలు అతని పైపు పరిగెత్తుకుంటూ వచ్చారు. వారు మొదటి నుండి నీచుపనులు చేస్తూ ఉండేవారు. అతను (లూత్) అన్నాడు: “నాజాతి ప్రజలారా! ఇదిగో నా ఈ కుమారెలు (నా జాతి స్త్రీలు) ఉన్నారు,¹ ఏరు మీ కొరకు చాలా శ్రేష్ఠమైన వారు. అల్లాహు యందు భయభక్తులు కలిగిఉండండి, నా అతిథుల విషయంలో నన్ను అవమానంపాలు చేయకండి. ఏమీ? మీలో ఒక్క దైనా నీతిపరుడు లేదా?”²

79. వారన్నారు: “నీ కూతుఁట్టు మాకు అవసరం లేదని నీకు బాగా తెలుసు కదా! మరియు నిశ్చయంగా, మేము కోరేది ఏమిటో కూడా నీకు బాగా తెలుసు!”³

80. అతను (లూత్) అన్నాడు: “మిమ్మిల్ని ఎదుర్కొనే బలం నాకుండే, లేక శరణు పొందటానికి పట్టిష్టమైన ఆధారమైనా ఉండి ఉండే ఎంత బాగుండేది?”³

وَلَكُمْ جَاءَتْ رُسُلُنَا لِوَطَائِقَيْ بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ
ذَرَعَانِ قَالَ هَذَا يَوْمٌ عَصِيبٌ^①

وَجَاءَ كُلُّ قَوْمٍ بِهِرْعَوْنَ الَّيْهُ وَمَنْ قَبْلُ كَانُوا
يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ قَالَ يَقُولُمْ هُؤُلَاءِ بَنَاقٌ هُنَّ
أَلْهَرُ لَكُمْ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تُخْرُونَ فِي ضَيْقٍ
إِلَيْسَ مِنْكُمْ رَجُلٌ رَّشِيدٌ^②

قَالُوا لَقَدْ عِلِّمْتَ مَا لَنَا فِي بُنَائِكَ مِنْ حَقٍّ
وَلَأَنَّكَ لَتَعْلَمُ مَا نُرِيدُ^③

قَالَ لَوْاَنَّ لِي لِكُمْ قُوتَةً أَوْ أَوْيَ إِلَى رُكْنٍ
شَدِيدٍ^④

1. నా కుమారెలు, అంటే నా జాతి కుమారెలు (ఇబ్రూ-కసీర్).

2. లూత్ (అ.స.) ఒక దైవప్రవక్త అయినప్పటికీ వచ్చిన అతిథులు దైవదూతలని గుర్తించలేక పోయారు. అంటే దైవప్రవక్తలకు అగోచరజ్జానం ఉండదని విశదమోతోంది.

3. దీనితో అర్థమయ్యేదేమిటంటే దైవప్రవక్తలకు అగోచరజ్జానం ఉండదు. వారికి ప్రతిదీ చేయగల సామర్థ్యం కూడా ఉండదు. మరొక విషయం ఏమిటంటే దైవప్రవక్తలు కూడా, అల్లాహు (సు.తా.) కోరితే అంతా చేస్తూడని కూర్చుక తమకు సాధ్యమైనంతవరకు సమస్యలను తామే పరిష్కరించుకోడనికి ప్రయత్నిస్తారు.

81. వారు (దైవమూతలు) ఆన్నారు: “ఓ లూత్! నిశ్చయంగా, మేము నీ ప్రభువు తరఫునుండి వచ్చిన దూతలము! వారు ఏ మాత్రం నీ పద్ధకు చేరలేరు. కావున కొంత రాత్రి మిగిలి ఉండగానే నీవు నీ ఇంటి వారిని తీసుకొని బయలుదేరు - నీ భార్య తప్ప - మీలో ఎప్పురూ వెనుకకు తిరిగి చూడగూడదు. నిశ్చయంగా, వారికి ఏ ఆపద సంభవించనున్నదో అదే ఆమె (నీ భార్య)కూ సంభవిస్తుంది.¹ నిశ్చయంగా, వారి నీర్తీతకాలం ఉదయపు సమయం. ఏమీ? ఉదయం సమీపంలోనే లేదా?”

82. మా తీర్పుసమయం వచ్చినపుడు మేము దానిని (సోడోంను) తలక్రిందులుగా జేసి, దాని మీద మర్ట్టితోచేసి కాల్చిన గులక రాళ్ళను ఎడతెగకుండా కురిపించాము.²

83. అవి నీ ప్రభువు తరఫునుండి గుర్తువేయబడినవి. అది (ఆ శిక్క) ఈ దుర్మార్గులకు ఎంతో దూరంలో లేదు. (1/2)

84. * ఇక మద్యయన్ వారి పద్ధకు వారి సహాదరుతెన ముఖబు పంపాము.³ అతను ఆన్నాడు: “ఓ నాజూతి ప్రజలారా! మీరు అల్లాహోనే అరాధించండి. అయిన తప్ప మీకు మరొక ఆరాధ్య దైవం లేదు. కొలతల్లో మరియు తూనికల్లో తగ్గించి ఇవ్వకండి. నేను నిశ్చయంగా, మిమ్మల్ని (ఇప్పుడు) మంచి స్థితిలో చూస్తున్నాను; కానీ వాస్తవానికి మీ పై శిక్క చుట్టుముట్టబోయే ఆ రోజును గురించి నేను భయపడుతున్నాను.

قَالُوا يَا لُوطًا رَسُولُ رَبِّكَ لَنْ تَصِلُّ إِلَيْكَ
فَأَسْرِي بِأَهْلِكَ بِقِطْعٍ مِنَ الْبَلْدَةِ وَلَا يَلْقَيْتُ
مِنْكُمْ أَحَدٌ إِلَّا امْرَأَتَكَ إِنَّهُ مُصِيدُهَا مَا
أَصَابَهُمْ إِنَّ مَوْعِدَهُمُ الصَّابِعُ الْيَسَ
الصُّبُحُ بِقَرِيرٍ^①

فَلَمَّا جَاءَهُمْ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَلَيْهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا
عَلَيْهَا حِجَارَةً مِنْ سِجِيلٍ كَمَنْضُودٍ^②

مُسَوَّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ وَمَا هِيَ مِنَ الظَّالِمِينَ
بِيَعْيِدٍ^③

وَإِلَى مَدِينَ أَخَاهُمْ شُعيبًا قَالَ يَقُومُ أَعْبُدُوا
اللَّهَ مَا مَالَكُمْ مِنْ إِلَهٍ غَيْرُهُ وَلَا تَنْقُصُوا
الْمِكَالَ وَالْمِيزَانَ إِنَّ أَرْكَمُ عَبْرَةٍ وَلَنَّ
أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابٌ يَوْمَ مُحِيطٍ^④

1. చూడండి, 7:83 మరియు 66:10 లూత్ భార్య అవిశ్వాసి. ఆమె సోడోమ్ వాసి.

2. ఇటువంటి గులకరాళ్ళు 7:84 మరియు 105:4లో కూడా పేర్కొనబడ్డాయి.

3. మద్యయన్ వారి గాథ కొరకు చూడండి, 7:85.

85. "మరియు ఒ నా జాతి ప్రజలారా! మీరు న్యాయంగా మరియు సరిగ్గా కొలవండి మరియు తూకంచేయండి. మరియు ప్రజలకు వారి పస్తువులను తక్కువజేసి ఇవ్వకండి.¹ మరియు భూమిలో అస్థానిన్న, కల్లోలాన్ని వ్యాపింపజేయకండి.

86. "మీరు విశ్వాసులే అయితే, (ప్రజలకు వారి హక్కు ఇచ్చిన తరువాత) అల్లాహ్ మీ కొరకు మిగిల్చినదే మీకు మేలైనది.² మరియు నేను మీ రక్కకుడను కాను."³

87. వారు (వ్యంగంగా) అన్నారు: "ఓ ముఖబ్! ఏమీ? మా తండ్రితాతలు ఆరాధించే దేవతలను మేము వదలిపెట్టాలని, లేదా మా ధనాన్ని నీ ఇష్టప్రకారం భర్యా చేయాలని, నీకు నీ సమాజ నేర్వతుండా?⁴ (అయితే) నిశ్చయంగా, ఇక నీవే చాలా సహనశీలుడవు, ఉదాత్ముడవు!"⁵

88. అప్పుడు అతను (ముఖబ్) అన్నాడు: "ఓ నా జాతి ప్రజలారా! ఏమీ? మీరు చూశారా (అలోచించారా)? ఒకవేళ నేను నా ప్రభువు తరఫునుండి సృష్టమైన నిదర్శనాన్ని కలిగిఉండి మరియు అయిన నాకు తన తరఫునుండి మంచి జీవనోపాధిని కూడా ప్రసాదించినపుడు (నేను ఇలా కాకుండా మరేమి అనగలను)? నేను మిమ్మల్ని నిషేధించిన దానికి వ్యతిరేకంగా

وَيَقُومُوا فِي الْمِكَافَاتِ وَالْمِيزَانَ يَالْقُسْطِ
وَلَا تَبْخُسُوا النَّاسَ أَشْيَاءً هُنَّ مُؤْمِنُونَ وَلَا يَعْتَذِرُونَ
الْأَرْضَ مُفْسِدِينَ^④

بَيْتَ اللَّهِ خَيْرُكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ هُوَ مَا آتَاكُمْ
عَلَيْكُمْ بِغَيْرِظِ^⑤

قَالَ لُوا يَسْعَيْبُ أَصْلُوتُكَ تَامُوكَ أَنْ تَرُكَ
مَا يَعْبُدُ أَبَا عُوْنَآ أَوْ أَنْ تَفْعَلَ فِي أَمْوَالِ النَّاسِ مَا نَهَا
إِنَّكَ لَأَنْتَ الْحَلِيلُ الرَّشِيدُ^⑥

قَالَ يَقُومُ أَرَءَيْتُمْ إِنْ كُنْتُ عَلَى بَيِّنَةٍ مِنْ رِّبْيَنْ
وَرَزَقَنِي مِنْهُ رِزْقًا حَسَنًا وَمَا أُرِيدُ أَنْ
أُخَالِفَكُمْ إِلَى مَا أَنْهَمُكُمْ عَنْهُ إِنْ أُرِيدُ إِلَّا
الْإِسْلَامَ مَا اسْتَطَعْتُ وَمَا تُوْفِيقَتُ
إِلَّا بِاللَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ^⑦

1. చూడండి, 83:1-3.

2. చూడండి, 18:46 మరియు 19:76 'అల్లాహ్' (సు.తా.) మీ కొరకు మిగిల్చేది, 'అంచే మీరు న్యాయంగా సడుచుకొని మీ వ్యాపారాలో సరిగ్గా కొలిచి, తూచి ఇచ్చిన తరువాత మీకు మిగిలే లాభం, అని అర్థం.

3. నేను మీకు చేసే ఉపదేశం కేవలం అల్లాహ్' (సు.తా.) అజ్ఞప్రకారం చేస్తున్నాను. మిమ్మల్ని దుష్టకార్యాలనుండి ఆపటంగానీ లేక శిక్షించటంగానీ నాపని కాదు. అది కేవలం అల్లాహ్' (సు.తా.) పని మాత్రమే.

4. నలాతున్: అంచే ఇక్కడ ధర్మం, ఆరాధన అని అర్థం.

5. అర్-రైఫ్: The Director to the Right Path, Leader. సన్మానం చూపువాడు. నీతిపరుడు, సన్మానామిని, బుబ్జాప్రసుడు.

చేయదలచు కోలేదు. నేను మాత్రం ఏమ్ముల్ని నాశక్తి మేరకు సంస్కరించదలచుకున్నాను. నాకార్యస్థితి కేవలం అల్లాహ్ పైననే ఆధారపడివుంది. నేను ఆయననే నమ్ముకున్నాను మరియు నేను ఆయన వైపునకే పశ్చాత్తాపంతో మరలుతాను.

89. “మరియు ఓ నాజాతి ప్రజలారా! నాతో ఉన్న భేదాభిప్రాయం ఏమ్ముల్ని నూహ్ జాతి వారిపై, హూద్ జాతి వారిపై లేక సాలిహ్ జాతి వారిపై పడినటువంటి శిక్షకు గురిచేయకూడదు సుమా! మరియు లూత్ జాతివారు మీకు ఎంతో దూరంవారు కారుకడా!¹

90. “మరియు మీరు మీ ప్రభువు క్షమాభిక్షను కోరుకోండి. మరియు ఆయన వైపునకు పశ్చాత్తాపంతో మరలండి. నిశ్చయంగా, నా ప్రభువు అపార కరుణాప్రదాత, వాత్సల్యాదు.”²

91. వారన్నారు: “ఓ ముఖబ్! నీవు చెప్పే మాటలు చాలావరకు మేము గ్రహించలేక పోతున్నాము.³ మరియు నిశ్చయంగా, నీవు మాలో బలహీనుడివిగా పరిగణించబడు తున్నావు. మరియు నీ కుటుంబంవారే గనక లేకుంటే! మేము నిశ్చయంగా, నిన్ను రాళ్ళు రువ్వు చంపేవారం. మరియు నీవు మా కంటే శక్తిశాలివి కావు.”

وَيَقُولُ لَا يَجِدُ مِنْكُمْ شَقَاقيَّاً أَنْ يُصِيبَكُمْ مِثْلُ
مَا أَصَابَ قَوْمَ نُوحَ أَوْ قَوْمَ هُودٍ أَوْ قَوْمَ صَلَحٍ
وَمَا قَوْمُ لُوطٍ مِنْكُمْ بَعِيدٌ^①

وَاسْتَعْفُ فَارِبَكُمْ تُمْ تُوبُوا إِلَيَّ إِنَّ رَبِّيَ رَحِيمٌ
وَدُودٌ^②

قَالُوا يَا شَعِيبُ مَا نَفِقَهُ كَثِيرٌ أَمْ نَأْفَوْلُ وَإِنَّا
لَنَرِكَ فِينَا ضَعِيفًا وَلَوْلَا هُطْكَ لَرَجَمَنَا
وَمَا أَنْتَ عَلَيْنَا بِعِزِيزٍ^③

1. చూడండి, 7:85 ముఖబ్ ('అ.స.) మూసా ('అ.స.) యొక్క భార్య తండ్రి అని కొందరు వ్యాఖ్యతలు అంటారు. మరికొందరు, ఇతను ఆ ముఖబ్ కారు అంటారు. అతడు ఉన్న ప్రాంతం ఈ నాటి అభిబూభాతం (Gulf of Aqabah) నుండి పడమటి వైపునకు సినాయి ద్వీపకల్పనలో మోబ్ (Moab) పర్యతం వరకు మరియు తూర్పు దిశలో మృత సముద్రం (Dead sea) వరకు ఉంది. దాని వాసులు అమోరైట్ తెగకు చెందిన అరబ్బులు. మృత సముద్రం (Dead sea) రగ్గరలోనే సోడోమ్ మరియు గొమ్రాహ్ సగరాలు కూడా ఉండేవి.

2. అల్-వధాదు: Affectionate, The Loving towards His servants. Or towards those who obey. తన దాసుల పట్ల వాత్సల్యం, ప్రేమ, ప్రీతి గలవాడు. చూడండి, 85:14. ఇది అల్లాహ్ (సు.తా.) అత్యుత్తమ పేర్లలో ఒకటి.

3. చూడండి, 6:25.

92. అతడు అన్నాడు: “ఒ నాజాతి ప్రజలారా! ఏమీ? నా కుటుంబం మీకు అల్లాహో కంటే, ఎక్కువ గౌరవనీయమైనదా? మరియు మీరు ఆయన (అల్లాహో)ను మీ వీపుల వెనుకకు నెట్టుతారా? నిశ్చయంగా, నా ప్రభువు మీరు చేసే పనులను ఆవరించిఉన్నాడు.

93. “మరియు ఒ నాజాతి ప్రజలారా! మీ శక్తి మేరకు మీరు చేసేది చేయండి, నిశ్చయంగా, (నాశక్తి మేరకు) నేను కూడా చేస్తాను. అవమానకరమైన శిక్ష ఎవరికి పదుతుందో, అసత్యవాది ఎవడో, మీరు మున్సుందు తెలుసుకోగలరు. మరియు మీరు నిరీక్షించండి, నిశ్చయంగా, మీతోబాటు నేనుకూడా నిరీక్షిస్తాను.”

94. చివరకు మా అదేశం వచ్చినప్పుడు, మేము ముఖబును మరియు అతనితో పాటు విశ్వసించినవారిని మా కారుణ్యంతో రక్షించాము. మరియు దుర్మార్గమైన వారిపై ఒక తీవ్రమైన అరుపు (ధ్వని) విరుచుకుపడింది. కాబట్టి వారు తమ ఇంద్రులోనే చలనం లేకుండా (చచ్చి) పడిపోయారు -

95. వారక్కడ ఎన్నడూ నివసించనే లేదు అన్నట్టుగా! ఈ విధంగా సమూద్ర జాతివారు లేకుండా పోయినట్లు, మద్యయన జాతివారు కూడా లేకుండా (నశించి) పోయారు!¹

96. మరియు నిశ్చయంగా, మేము మూసాను కూడా మా సూచనలతో మరియు సృష్టమైన ప్రమాణంతో పం పాము;

97. ఫిర్భాన్ మరియు అతని నాయకుల వద్దకు; కానీ వారు ఫిర్భాన్ అజ్ఞలనే అనుస

قَالَ يَقُومُ أَرْهَطُّ أَعْزَلَيْكُمْ مِنَ اللَّهِ
وَاتَّخَذُنَّ ثِمَةً وَرَاءَ كُوْظَهِرِيًّا إِنَّ رَبِّيْ بِمَا
تَعْمَلُونَ حُمِيْطٌ^①

وَيَقُومُ أَعْمَلُوا عَلَى مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ سَوْفَ
تَعْلَمُونَ لَا مِنْ يَأْتِيُوكُمْ عَذَابٌ يُبَخِّرُنِيهِ وَمَنْ هُوَ
كَاذِبٌ وَإِنَّقِبُوا إِلَيَّ مَعَكُمْ رَقِيبٌ^②

وَلَمَّا جَاءَهُ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا شَعِيبًا وَالْأَلْدَيْنَ أَمْنَوْا
مَعَهُ بِرَحْمَةِ مَنِّا وَأَخْذَنَّ الَّذِينَ ظَلَمُوا
الْقَيْسِحَةُ فَأَصْبَحَوْا فِي دِيَارِهِمْ حَمِيمِينَ^③

كَانَ لَهُ يَغْنَمُوا فِيهَا إِلَّا بَعْدَ الْمَدْنَى كَمَا
بَعْدَتْ ثِمَدُ^٤

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِالْيَتَأْوَسُلِلِينَ
مُبَيِّنِينَ^٥

إِلَيْ فِرْعَوْنَ وَمَلَائِيْهِ قَاتَّبَعُوا أَمْرَ

1. అల్లాహుంతా'అలా అసుగ్రహానికి దూరమై పోయారు.

రించారు. మరియు ఫిర్-బెన్ ఆజ్జు సరైనది కాదు.

98. పునరుత్థానదినమున అతడు (ఫిర్-బెన్) తన జాతివారికి మున్ముందుగా ఉండి, వారిని సరకాగ్గిలోకి తీసుకొనిపోతాడు మరియు అది ప్రవేశించే వారికి ఎంతచెడ్డ గమ్యస్థానం.

99. మరియు వారు ఈ లోకంలో శాపంతో వెంబడించబడ్డారు మరియు పునరుత్థాన దినమున కూడా (బహిష్కరించబడతారు). ఎంత చెడ్డ బహుమానం (వారికి) బహూకరించబడుతుంది.

100. ఇవి కొన్ని (ప్రాచీన) పట్టణాల గాథలు వీటిని మేము నీకు వినిపిస్తున్నాము. వాటిలో కొన్ని నిలిచి (మిగిలి) ఉన్నాయి. మరి కొన్ని పంటపొలాల మాదిరిగా కోయబడ్డాయి (నిర్మాలించబడ్డాయి).

101. మరియు మేము వారికెలాంటి అన్యాయం చేయలేదు. కానీ వారే తమకు తాము అన్యాయం చేసుకున్నారు. నీ ప్రభువు ఆజ్జ వచ్చినప్పుడు - అల్లాహ్ ను వదలి - వారు ఏ దేవతలనైతే ప్రార్థించేవారో! వారు, వారికి ఏ విధంగానూ సహాయపడలేక పోయారు. మరియు వారు, వారి వినాశం తప్ప మరేమీ అధికం చేయలేదు.

102. మరియు ఈ విధంగా నీ ప్రభువు దుర్మార్గులైన సగర (వాసులను), పట్టుకొని (శిక్షించ) దలచితే, ఇలాగే పట్టుకొని (శిక్షిస్తాడు). నిశ్చయంగా అయిన పట్టు చాలా బాధాకర మైనది, ఎంతో తీవ్రమైనది.

103. నిశ్చయంగా, ఇందులో వరలోక శిక్షకు భయపడే వారికి ఒక సూచనఉంది. అది సర్వమానపులను సమావేశపరిచే రోజు! ఆ

فِرْعَوْنَ وَمَا أَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيدٍ^①
يَقْدُمُ قَوْمَهُ يَوْمَ الْقِيَمَةِ فَأَوْرَدَهُمُ النَّارَ
وَيُنَسَّ أُورْدُ الْمُوْرُودُ^②

وَاتَّبَعُوا فِي هَذِهِ لَعْنَةَ وَيَوْمَ الْقِيَمَةِ^٣
الرِّقْدُ الْمَرْفُودُ^٤

ذَلِكَ مِنْ أَبْيَاءِ الْقُرْبَى نَفْصُهُ عَلَيْكَ مِنْهَا قَاءِمٌ
وَحَصِيدٌ^٥

وَمَا أَظْلَمْنَاهُمْ وَلَكِنْ ظَلَمُوا أَنفُسَهُمْ فَهَا أَغْنَتُ
كُنْهُمُ الْهَقْمُ الَّتِي يَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
مِنْ سَيِّئَاتِهِنَّا جَاءَ أَمْرُ رِبِّكَ وَمَا زَادُهُمْ بِغَيْرِ
شَيْءٍ^٦

وَكَذَلِكَ أَخْذَرِيَّكَ إِذَا أَخْذَ الْقُرْبَى وَهِيَ
كُلَّ الْمَهَيَّةِ إِنَّ أَخْذَهُ أَلِيمٌ شَيْدٌ^٧

إِنَّ فِي ذَلِكَ كَلَيْهِ لِمَنْ خَافَ عَذَابَ الْآخِرَةِ
ذَلِكَ يَوْمٌ مُّجْمُوعَهُ النَّاسُ وَذَلِكَ يَوْمٌ

దినమున అందరూ హజరవుతారు.

104. మరియు మేము దానిని కేవలం ఒక నియమితకాలం వరకు మాత్రమే ఆపిచన్నాము.

105. ఆ దినం వచ్చినప్పుడు, ఆయన (అల్లాహ్) సెలవు లేనిదే, ఏ ప్రాణి కూడా మాట్లాడబాలదు. వారిలో కొందరు దొర్ఘన్య లుంటారు మరికొందరు భాగ్యపంతులుంటారు.

106. దొర్ఘన్యలైన వారు సరకాగ్నిలో చేరుతారు, అక్కడ వారు దుఃఖం వల్ల మూలుగుతూ ఉంటారు మరియు వెక్కివెక్కి ఏడుస్తూ ఉంటారు;

107. వారందులో శాశ్వతంగా, భూమ్యకాశాలు ఉన్నంతవరకు ఉంటారు.¹ నీ ప్రభువు (మరొకటి) కోరితే తప్ప! నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు తానుకోరిందే చేసే వాడు. (5/8)

108.* ఇక భాగ్యపంతులైన వారు, భూమ్యకాశాలు ఉన్నంతవరకు స్వర్గంలో శాశ్వతంగా ఉంటారు. నీ ప్రభువు (మరొకటి) కోరితే తప్ప! ఇదొక ఎదతెగని బహుమానం.²

109. కావున (ఓ ప్రవక్తా!) వారు ఆరాధించే వాటిని గురించి నీవు సందేహంలో పడకు. పూర్వంనుండి వారి తాతముత్తాతలు ఆరాధించి సట్లుగానే వారు కూడా (అంధులై) ఆరాధిస్తున్నారు. మరియు మేము నిశ్చయంగా, వారి భాగపు (శిక్షను) ఏ మాత్రం తగ్గించకుండా వారికి పూర్తిగా నొసంగుతాము.

مَشْهُودٌ

وَمَا لَوْخَرَهُ إِلَّا كِبِيلٌ مَعْدُودٌ

يَوْمَ يَأْتِ لَا يَكُونُ نَفْسٌ إِلَّا بِإِذْنِهِ فِيهِمْ
شَرِقٌ وَسَعْيٌ

فَآتَا الَّذِينَ شَقُوا فِي النَّارِ لَهُمْ فِيهَا قَرْبًا
وَشَهِيقٌ

خَلِدِينَ فِيهَا مَادَمَتِ السَّمُوتُ وَالْأَرْضُ
إِلَامَاشَاءِ رَبِّكَ إِنَّ رَبَّكَ فَعَالٌ لِمَا يُرِيدُ

وَآتَا الَّذِينَ سُعِدُوا فِي الْجَنَّةِ خَلِدِينَ فِيهَا
مَادَمَتِ السَّمُوتُ وَالْأَرْضُ إِلَامَاشَاءِ رَبِّكَ
عَطَاءً غَيْرَ مَجْدُوذٍ

فَلَا تَكُنْ فِي مُرْبَىٰ وَمَنْ يَعْبُدُ هُوَ لَهُ
مَا يَعْبُدُ وَنَإِلَّا كَمَا يَعْبُدُ أَبَا وَهُمْ مِنْ قَبْلٍ
وَإِنَّا لَهُوَ فُهْرٌ لِصَيْبَهُمْ عَيْرَ مَنْقُوصٍ

1. చూడండి, 6:128, 14:48. ‘ఈ భూమి మరొక భూమిగా మరియు ఆకాశాలు (మరొక ఆకాశాలుగా) మారే రోజు.’ ఇక్కడ దీని అర్థం వారు శాశ్వతంగా ఎల్లప్పుడు సరకంలో ఉంటారని అర్థం (ఇబ్ను-కసీ'ర్).

2. చూడండి, ప్ర అయిత్ 11:107 వ్యాఖ్యానం 1.

110. مورియు వాస్తవంగా, మేము మూనాకు గ్రంథాన్ని ప్రసాదించాము. పిదప అందులో అభిప్రాయభేదాలు వచ్చాయి. నీ ప్రభువు మాట (ఆజ్ఞ) ముందుగానే నిర్ణయించబడి ఉండకుంటే, వారి తీర్చు ఎప్పుడో జరిగిఉండేది. మరియు నిశ్చయంగా, వారు దీనిని గురించి సంశయంలో, సందేహంలో పడివున్నారు.

111. మరియు నిశ్చయంగా, నీ ప్రభువు ప్రతి ఒక్కరి కర్కుల ప్రతిఫలాన్ని వారికి తప్ప కుండా పూర్తిగా ఇచ్చివేస్తాడు. నిశ్చయంగా, అయిన వారి కర్కులను బాగా ఎరుగును.

112. కనుక (ఈ ప్రవక్త!) నీవూ మరియు పశ్చాత్తాపవడి (అయిన వైపుకు మరలిన) నీ సహచరులూ, నీకు ఆజ్ఞ ఇవ్వబడిన విధంగా బుజుమార్గంపై స్థిరంగా ఉండండి, హద్దులు మీరకండి. నిశ్చయంగా, అయిన మీ కర్కులన్నీ చూస్తున్నాడు.

113. దుర్గార్థుల వైపునకు మీరు మొగ్గకండి, నరకాగ్నిలో చిక్కుకుంటారు. ఆ తరువాత అల్లాహ్ తప్ప మరివ్యరూ మీకు సంరక్కులూ ఉండరు. అప్పుడు మీకెవ్యరి సహాయమూ లభించదు.

114. మరియు దినపు చివరి రెండు భాగాల్లోనూ మరియు రాత్రిపూట కొంత భాగంలో కూడా సమాజ్ సలపండి.¹ నిశ్చయంగా సత్కార్యాలు దుష్కార్యాలను దూరంచేస్తాయి.

وَلَقَدْ أَتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاتَّخِلَفَ فِيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَلَاقٍ مِّنْهُ مُرِيبٌ ①

وَأَنَّ مُلَالَتَنَا لَيْوَ قِيمَهُ رَبِّكَ أَعْمَالَهُمْ إِنَّهُمْ بِهَا يَعْمَلُونَ حَبِيرٌ ②

فَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا تَنْطَعُ ۝ إِنَّهُمْ بِمَا يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ③

وَلَا تَرْكُنْوَا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا فَتَسْكُنُوا إِلَيْهِمْ وَمَا لَكُوْنُ دُونَ اللَّهِ وَمَنْ أُولَئِكَ نَحْنُ لَنْ نَعْصُرُونَ ④

وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرِيْفَ الْهَمَارِ وَلَا قَاتِنَ أَيْمَلٌ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُدْهِنُ الْسَّيِّئَاتِ ذَلِكَ ذِكْرٌ لِّلَّهِ كَيْنَنْ ۝

1. దైవప్రవక్త ('స'అస) తమ అనుచరు(ర'ది, 'అష్టుమ్)లతో ప్రశ్నిస్తారు. “మీలో ఒకరి ఇంటి ముందు ఒక పెద్దనది ప్రవహిస్తూ ఉండి, అతడు అందులో ప్రతిరోజు ఐదుసార్లు స్వాసుం చేస్తూ ఉంటే, అతని శరీరం మీద ఏమైన మలినం ఉండగలదా?” అనుచరులు అంటారు: “ఉండదు!” దైవప్రవక్త ('స'అస) అంటారు: “ఇదే విధంగా ఐదుసార్లు సమాజ్ చేసేవారి, తప్పులు, పాపాలు కూడా అల్లాహ్ (సు.తా.) తుంచిచివేస్తాడు.” ('స'హీహ్ బుఖారీ, కితాబ్ మాఖీయత్, బాబ్ 'సలాత్ అల్-బుమ్ము).

జ్ఞాపకండంచుకునే వారికి ఇది ఒక ఉపదేశం (జ్ఞాపిక).

115. మరియు సహనంవహించు; నిశ్చయంగా అల్లాహో సజ్జనుల ప్రతిఫలాన్ని వ్యర్థంచేయడు.

116. మీకు పూర్వం గతించిన తరాలవారిలో, భూమిలో కల్లోలం రేకెత్తించకుండా నిషేధించే సజ్జనులు ఎందుకు లేరు? కానీ అలాంటి వారు కొందరు మాత్రమే ఉండే వారు! వారిని మేము అలాంటి (దుర్గార్థుల) నుండి కాపాడాము. మరియు దుర్గార్థులైన వారు పహాక సుఖాలకులోనయ్యారు మరియు వారు ఆపరాధులు.

117. మరియు వాటిలో నివసించే ప్రజలు సద్వ్యర్తములై ఉన్నంతవరకు, అలాంటి నగరాలను నీ ప్రభువు అన్యాయంగా నాశనం చేసేవాడు కాదు.

118. మరియు నీ ప్రభువు సంకల్పిస్తే, సర్వమానపులను (బకే ధర్మాన్ని అవలంబించే) బకే ఒక్క సంఘంగా చేసేవాడు. అయినా వారు అభివ్రాయబేధాలు లేకుండా ఉండలేక పోయేవారు¹ -

119. నీ ప్రభువు కరుణించినవాడు తప్ప!² మరియు దానికండి అయిన వారిని సృష్టించాడు.³ మరియు నీ ప్రభువు: “నేను జిన్నాతులు మరియు మానవులు అందరితో నరకాన్ని నింపుతాను!” అని అన్నమాట నెరవేరుతుంది.⁴

120. మరియు (ఒ ప్రవక్త!) నీ హృదయాన్ని స్థిరపరచటానికి, మేము ప్రవక్తల గాథలను నీకు

وَاصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيغُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ^⑩

فَلَوْلَا كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِنْ قَبْلِكُمْ أَوْ لُوَبْقَيْتَهُ
يَتَهُونُ عَنِ الْفَسَادِ فِي الْأَرْضِ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّا
آجَبَنَا مِنْهُمْ وَاتَّبَعَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مَا آتَيْرُ قُوَّا
فِيهِ وَكَانُوا مُجْرِمِينَ ^⑪

وَمَا كَانَ رَبُّكَ لِيُهِلِكَ الْقُرُى بِظُلْمٍ وَآهُلُهَا
مُصْلِحُونَ ^⑫

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أَمَةً وَاحِدَةً
وَلَا يَزَّلُ الْوُنُونُ مُخْتَلِفِينَ ^⑬

إِلَامَنْ تَحْمِرَرُبُّكَ وَلِذِلِكَ خَلَقَهُمْ وَتَسَوَّتْ كَلِمَةُ
رَبِّكَ لِكُلِّكَ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالثَّالِسِ
أَجْمَعِينَ ^⑯

وَكُلَّا نَفْشُ عَلَيْكَ مِنْ أَبْنَاءِ الرُّسُلِ مَا شَتَّتْ يَه

1. చూడండి, 2:253 మరియు 5:48.

2. చూడండి, 7:172.

3. చూడండి, 2:30-34.

4. చూడండి, 7:18, 32:13.

వినిపిస్తున్నాము. మరియు ఇందు (ఈ సూర్యా)లో నీకు సత్యం వచ్చింది మరియు విశ్వాసులకు హితబోధ మరియు జ్ఞాపిక.

121. మరియు విశ్వాసించని వారితో ఇలా అను: “మీరు మీ శక్తిమేరకు మీ పనులు చేయండి. నిశ్చయంగా, మేము కూడా మా శక్తిమేరకు మా పనులు చేస్తాము.

122. “మరియు మీరు వేచి ఉండండి; మేము కూడా వేచి ఉంటాము.”

123. మరియు ఆకాశాల యొక్క మరియు భూమియొక్క సర్వ అగోచర విషయాలు కేవలం అల్లాహుకే తెలుసు.¹ మరియు సర్వ విషయాలు ఆయన వద్దకే మరలింపబడతాయి కావున మీరు ఆయననే ఆరాధించండి మరియు ఆయననే నమ్ముకోండి. మరియు మీరు చేసే కర్మలు నీ ప్రభువు ఎరుగకుండా లేదు.

فُوَادُكَ وَجَاءَكَ فِي هَذِهِ الْحَقُّ وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرٌ
لِلْمُؤْمِنِينَ ⑩

وَقُلْ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ اعْمَلُوا عَلَى مَكَانِتِكُمْ
إِنَّا لَعِمَلُونَ ⑪

وَأَنْتَرِوْا إِنَّا مُنْتَظِرُونَ ⑫

وَبِئْلِهِ غَيْبُ السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاللَّهُ يُرْجِعُ الْأَنْفُ
كُلُّهُ فَأَعْبُدُهُ كَوَّكَلٌ عَلَيْهِ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَنْ
عَمَلِهِ ⑬

1. చూడండి, 2:3.